

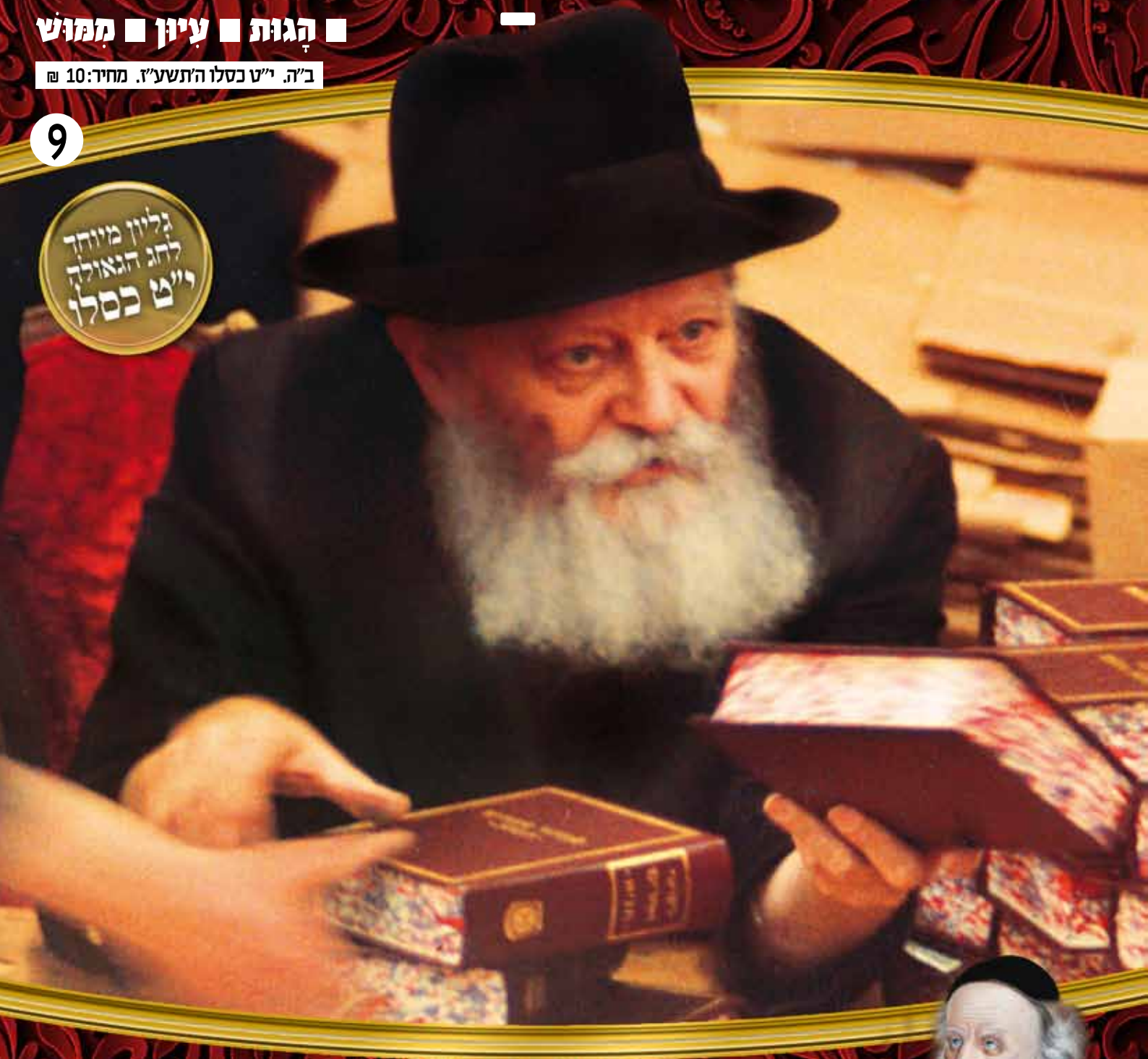
פנסאים

■ הגות ■ עיון ■ ממוש

ב"ה. י"ט בסלו ה'תשע"ז. מחיר: 10 ₪

9

גליון מיוחד
להג הגאולה
י"ט בסלו

הסיפור המלא של המאסר והשחרור של אדמו"ר הזקן, בעל התניא והשולחן ערוך, אשר הביא את הפצת החסידות לשיאים חדשים לקראת הגאולה האמיתית והשלמה. סקירה מלאה ומרתקת לרגל ראש השנה לחסידות

**המאסר
שהביא גאולה**

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ענינה של תורת החסידות 4

הלכה וגאולה / חנוכה..... 8

דעת תחתון / מועד תמידי 9

גאולה פנימית / לטעום חסידות..... 10

בשדה השליחות / לגלות מבפנים..... 13

מוסף מיוחד / סיפור המאסר והגאולה..... 14

טאפארו דא פלאחו / להתייחס בגדול..... 23

מבצעים / כובשים את העולם..... 24

צידה לדרך / הפצת המעיינות..... 28

אינציקער זאך / תזמון מדויק..... 31

אור מעיינות החסידות

בביתו של אדמו"ר הזקן, גר גם בנו רבנו דובער, אדמו"ר האמצעי. רבנו דובער הצטיין בכוחות התרכזות, העמקה ודביקות מאין כמוהו. בעת לימודו או תפלתו לא היה מרגיש כלום מהמתרחש סביבתו.

פעם, בהיות אדמו"ר האמצעי שקוע בלימודו, ובקרן זוית בחדרו היתה עריסה ובה תינוק, נפל התינוק מתוך העריסה ופרץ בבכי, אבל אדמו"ר האמצעי לא הרגיש בדבר. אולם, אביו, רבנו הזקן, אף שדירתו היתה בקומה העליונה וגם הוא היה שקוע באותו שעה בלימודו, שמע צעקת התינוק. הפסיק לימודו וירד ונכנס לחדרו של בנו, הרים את התינוק, טיפל בו והרגיעו והשכיבו בעריסה, ולא זו משם עד שראה את נכדו בשלוח. ועדיין לא הרגיש רבי דובער לא באביו ולא בבנו. לאחר זמן ובשעת הכושר הוכיח רבנו הזקן את בנו בהסבירו אשר לא זו הדרך להיות שקוע בעניני לימוד וכו' עד כדי כך שאין שומע קול ילד בוכה.

...

...בודאי שישנם בסיפור הוראות מעשיות לדורות אלה, ולנו, בתוך כלל ישראל, ביחוד - אחת ההוראות היא:

אין לו לאדם להיות כל כך שקוע באיזה ענין שהוא, ויהיה אפילו ענין הכי נעלה, עד שלא ישמע קול ילד בוכה בקרבתו או בסביבתו ואפילו בריחוק מקום. קול ילד בוכה צריך שיגיע לכל אחד ואחת ובאופן שיפסיק השומע מענינו, יטפל בילד הבוכה ויעשה כל התלוי בו למלאות החסר לילד.

בתקופתנו זו ביחוד רבים התינוקות והילדים שמאיזו סיבה שהיא "נפלו מעריסתם" נותקו (או שמלכתחילה לא היו) ב"עריסה" יהודית אמיתית, והם בוכים - בקלא דאשתמע, או בקלא פנימאה דלא אשתמע - מתוך מצוקת נפשם, שהיא חלק אלוקה ממעל ממש ורעבה וצמאה לדבר ה' ולתורתו ומצוותיו, ואין מי שיטפל בהם וימלא מחסורם בחינוך על טהרת הקדש.

וכן רבים אחינו בני ישראל, אשר אף שגדולים הם בשנים, אבל קטנים הם או גם תינוקות - בהנוגע להתורה שהיא חיינו ולקיום מצוותיה, ואם הם אינם רואים ומבחינים - מזלייהו חזי ובוכים מתוך מועקה נפשית - שלפעמים גם לא ידעו פשרה, ורק שמרגישים הריקנות האיומה אשר בחייהם, חיים ללא כל תוכן ומטרה ראויים לשמם.

אסור להעלים אוזן משוועתם של ילדי ישראל אלו, בין הילדים בגיל, בין ה"ילדים" בדעת תורה ומצוה, ולכל אחד ואחת מופנית ההוראה, הציווי והפקודה:

אל תחטאו בילד. הפסיקו כל עסק אחר שלכם וטפלו בילד והשיבוהו אל אביו, אבינו אב הרחמן, ילמוד תורת אבינו ויקיים מצוותיו ואז יחיה חיי עולם, חיים מלאים, שלמים וטובים.

...

הופק ויצא-לאור על-ידי
 מרכז ההפצה בארץ-הקודש - ממש' (ע"ר)
 © כל הזכויות שמורות
 למידע, הרשמה או תרומה להפקות והפעולות של ממש':
 טלפון: 077-5123-770 | פקס: 073-2412-770
 דוא"ל: info@mamesh.org | אתר: www.mamesh.org
 מען למכתבים: ת.ד. 951 פתח-תקוה
 מוקד 'ממש': 054-2248-770

ממש'ים

בטאון היוצא-לאור מזמן לזמן בכדי לחזק את המחשבה דיבור ומעשה בשליחות היחידה קבלת פני משיח צדקנו

בתמונת השער: כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בחלוקת ספרי תניא בהתוועדות לפני 35 שנים. י"א ניסן תשמ"ב.

ואיזו היא הדרך להרגיע את הילד, להשיבו אל אביו ולמלאות מחסורו - היא דרך האהבה המשולשת: אהבת ישראל המכוונת על ידי אהבת התורה, אשר יסוד שניהן - באהבת ה' הוא, דרך המביאה לפעולות מתמידות לטובת הזולת האמתית - טובתו בגשם וטובתו ברוח, ועד לתכליתה - להעמידו באורח חיים אמתיים, חיים על-פי תורת חיים, מוארים באור מעינות החסידות וחדורים ההתלהבות אשר בה. (אגרות-קודש כב, 368)

הערות:

אדמו"ר הזקן - רבי שניאור זלמן מליאדי, מייסד חסידות חב"ד, מחבר ספר התניא ושולחן ערוך ועוד. תק"ה-תקע"ד (1745-1814).
בקלא דאשתמע - קול שנשמע.
בקלא פנימאה דלא אתשמע - קול פנימי שלא נשמע.
מזלייהו חזי - מזלו הרוחני של האדם רואה.

נצחון תורת החסידות

קרוב יום התשעה עשר בכסלו, יום ג' (לסדר את אחי אנכי מבקש. זח"א קפ"ד, א) שהוכפל בו כי טוב, הוא יום ההילולא רבא של אדמו"ר הרב המגיד ממעזריטש - תלמידו הגדול וממלא מקומו של אדמו"ר הבעל-שם-טוב - אשר את מימיהם אנו שותים ולאורם אנו הולכים, הוא יום גאולת אדמו"ר הזקן ונצחון תורת החסידות - תורת הבעש"ט - אשר בני ישראל יצאו ביד רמה.

ידועה שאלת הבעש"ט למשיח: אימתי אתי מור ותשובת משיח צדקנו: בעת שיתפרסם למוודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה - כי זהו הקדמה והכנה לביאת המשיח.

מתוך תשומת לב לחוב הקדוש המוטל על כל ישראל וביחוד על מנהיגי ישראל בכלל ועל מנהיגי עדות החסידים בפרט, וזכות הגדולה שלהם - להפיץ מעינות החסידות, כפי אשר הנחילו אותם לנו מורנו הבעש"ט ואחריו מורנו הרב המגיד ותלמידיהם נשיאי עדות החסידים -

הנני להציע בזה, לכקמ"ע אשר ביום הבהיר הזה הוא יום י"ט כסלו הבע"ל, או גם בשבתות שלפניו ושלאחריו - לסדר מסבות והתועדות של כל אלה אשר השפעתו עליהם, אשר בהתועדות אלו יתעוררו בפרט לעבודה בהפצת המעינות - מעינות תורת הבעש"ט תלמידי ותלמידי תלמידיו - חוצה, ובכלל לקביעות עתים לתורה, שמירת המצוות בהידור, ואהבת רעים וזיכוך המדות ע"פ תורת החסידות.

וזכות נשיאינו, נשיאי ישראל, יגן עלינו כולנו, להצליח במילוי שליחותינו בעלמא דין,

ועינינו תחזינה בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, בעגלא דידן, אמן.

(מתוך מכתב ששלח הרבי מליובאוויטש מלך המשיח שליט"א לאדמו"רים ומנהיגי קהילות לקראת י"ט בכסלו התשי"א, השנה שבה קיבל את נשיאות חב"ד. נדפס באגרות קודש תת"כ)

עניינה של תורת החסידות

לפני כחמישים שנה, בהתוועדות י"ט כסלו ה'תשכ"ו ובהתוועדויות הסמוכות לה, נשא כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש מלך המשיח, שיחות מיוחדות אשר ביארו את עניינה, מעלתה וחידושה של תורת החסידות. שיחות אלה קובצו לקונטרס שהוגה ע"י הרבי בעצמו בשנת תשל"א והודפסו בחוברת מיוחדת בשנת תשל"ג.

לפניכם חלק מקונטרס עניינה של תורת החסידות' בעיבוד מקורי של חברי מערכת בית ההוצאה לאור שעל-ידי 'ממש'. ללימוד מקיף ומלא מומלץ ללמוד את הקונטרס במקורו.

א: מה חידושה החסידות?

החסידות היא תנועה ותורה שחידש כבוד קדושת רבי ישראל ממזי'בוז', המכונה "הבעל-שם-טוב". חסידות חב"ד, אותה ייסד כבוד קדושת רבי שניאור-זלמן מלאדי, המכונה "אדמו"ר הזקן", נחשבת לזרם הבולט בתנועת החסידות.

החסידות בכלל וחסידות חב"ד בפרט השפיעו על העולם היהודי השפעה גורפת. גם אלו שלא הפכו לחסידים הושפעו מאד מרעיונותיה של החסידות וספגו אותם לאורחות חייהם.

את חידושיה של החסידות אפשר לתמצת בארבעה יעדים:

א. להזרים חיות והתלהבות בלימוד התורה וקיום המצוות. ההבדל בין לימוד וקיום חסרי חיות לבין לימוד וקיום מלאי חיות דומה להבדל שבין אדם מעולף לאדם ערני. את ההבדל הזה יוצרת החסידות.

ב. להניע להנהגה לפנים משורת הדין. במינוח התלמודי ניתן הכינוי 'חסיד' למי שמוכן להקריב מעצמו מעבר למה שהוא מחויב, לטובת הזולת. החסידות מניעה לזכות בכינוי הזה.

ג. לספק כלים לשנות ואפילו להפוך נטיות-לב ותכונות שליליות.

ד. לקרב אל הדעת רעיונות קבליים מופשטים.

ב: התגלות אלוקית אינסופית

לכאורה מדובר בארבעה יעדים שונים, ללא קשר מהותי ביניהם. אך מסתבר כי יש גם יש ביניהם קשר: הגשמתם של כל היעדים מתאפשרת כתוצאה מאותה סיבה - היותה של תורת החסידות דרך ביטוי ייחודית להארה אלוקית!

התורה כולה היא הארה אלוקית. במעמד הר סיני ניתנה לעם ישראל - לנו - התורה, שהינה חכמתו ורצונו של הקדוש-ברוך-הוא. הקדוש-ברוך-הוא הוא מהות נעדרת מגבלות וש(ממילא) גם לחכמתה ורצונה אין מגבלות. מה שאומר, שכאשר קיבלנו את התורה קרנה אלינו הארה אלוקית שאין לה מגבלות. בשפת הקבלה נקראת ההארה הזו: "בחינת אין סוף".

את ההארה הזו לא קיבלנו בגילוי מלא. חלק ניכר ממנה נותר כמוס ונעלם. במרוצת הדורות, ככל שמצליחים בני-ישראל להעמיק ולגלות תובנות חדשות בתורה (על-פי הנחיות שניתנו למשה רבינו כיצד להגיע לתובנות כאלה), הם חושפים יותר ויותר את ההארה האלוקית שאצורה בה. כל תובנה חדשה מוכיחה על נכונותו של הקדוש-ברוך-הוא לכך שהארת האין-סוף שבתורה תוסיף ותיחשף לפנינו.

תורת החסידות מהווה תובנה ייחודית ועצומה בתורה. ממילא, מהווה גילוייה כלפינו חשיפה גדולה במיוחד של ההארה האלוקית האינסופית שבתורה (בלשון הקבלה, מוגדרת החשיפה הזו "פנימיות עתיק").

יותר מכך: דרך הביטוי של תורת החסידות להארה האלוקית שבתורה - בשונה מדרכי הביטוי של חלקים אחרים בתורה - היא הדרך היחידה שאינה מעיבה כהוא זה על האינסופיות שבהארה. ייחודיות זו היא המקור והסיבה להגשמתם של כל ארבעת היעדים האמורים, וכפי שיורחב הביאור בהמשך.

ג: הביטוי הטהור ביותר

לחידוד הדברים:

היותה של התורה כולה התגלות אלוקית מביאה לכך שיש בה מכלול של מעלות ושלמויות:

א. התורה מציעה את דרך החיים הטובה ביותר. כל דרך חיים אחרת מותווית על-ידי בני-אדם ומכיוון שאין אדם מושלם כך גם כל דרך אנושית חייבת להיות עם חסרונות. רק דרך שנוצרה מהקדוש-ברוך-הוא, שהוא מושלם, יכולה להיות טוב מוחלט ואמת מושלמת. וזו התורה.

מסופר על ויכוח שהתעורר בנוכחותו של הרבי הקודם מליובאוויטש, כבוד קדושת אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק (שניאורסון)), על דרכי חיים ותרבויות. היו שם חסידים גלגלים של הקומוניזם מול מרימים בגאון את דגלה של הדמוקרטיה. היהודים שבין המתווכחים היו הבולטים מכולם, ובשלב מסוים גלש הוויכוח לשאלה, איזו שיטה מעוגנת יותר בתורה.

כאשר שאלו לדעתו של הרבי, השיב: בכל שיטה יש מעלות וחסרונות. המעלות שבכל השיטות מקורן בתורה, שהיא האמת והטוב המוחלטים.

ההתורה היא שלמות החכמה. כחכמה אלוקית, אף חכמה אנושית לא יכולה להתקרב לרמתה.

ו. התורה משפיעה על כל היקום. התורה נחשבת לתכנית הבריאה, כמו שכתוב בזוהר: "אסתכל באורייתא וברא עלמא". ובתרגום מארמית: "הבורא) הסתכל בתורה וברא את העולם". לכן כאשר מקיימים את הכתוב בתורה, הקדוש-ברוך-הוא מזין ומקיים את העולם לפי תכניתו המיטבית. אם חלילה לא מקיימים כראוי את התורה, הדבר פוגע בהזנה האלוקית לעולם.

מעלות אלו, למרות ייחודיותן, עדיין אינן ממצות תורה מהי. התורה לא מתמצית בהיותה דרך חיים מושלמת, לא במעמדה כפסגת החכמה ולא ביצירתה את התהליכים הטובים ביותר ליקום כולו. מהותה של התורה היא היותה תורת הא-ל וחלק בלתי נפרד מהווייתו האינסופית. "אורייתא וקודשא-ברוך-הוא כולא חד", בלשון הזוהר. ובתרגום מארמית: "התורה והקדוש-ברוך-הוא דבר אחד". בתור שכזו, היא מאגדת מכלול של מעלות ושלמויות, אבל כאמור לא הן שמשרטטות ומגדירות אותה.

ההגדרה המהותית של התורה היא היותה תורת האין-סוף. והביטוי הטהור ביותר להגדרה המהותית הזו ניתן בתורת החסידות.

ככלל, מתחלקת התורה לארבעה רבדים: פשט, רמז, דרוש, סוד (ובראשי תיבות: פרד"ס). בכל אחד מהרבדים הללו - עם היותם חלק מתורת האין-סוף - קיימת מגבלה: עובדת היותם, כל אחד, רובד מסוים אחד בלבד. רובד הפשט משקף את האינסופיות שבתורה במסגרת הפשט בלבד, רובד הרמז משקף אותה במסגרת הרמז בלבד וכן הלאה.

שיקופים כאלה מעיבים על טוהרה של האינסופיות משום שהם תוחמים אותה כל אחד אל תוך המימד שלו. מבעד לפשט משתקפת אינסופיות של פשט בלבד, מבעד לרמז משתקפת אינסופיות של רמז בלבד וכן הלאה. ואם כן, לא ניבטת דרכם אינסופיות מוחלטת, חפה מכל מגבלה.

החסידות, לעומת זאת, אינה מתוחמת לאף אחד מארבעת הרבדים. מקורה שבתורה טמיר, מופשט וממילא נעלה מכל אחד מהרבדים. אמנם תורת החסידות מאצילה מייחודיותה גם על הפרד"ס (פשט, רמז, דרוש, סוד) ולכן ניתן למצוא בה רעיונות ששייכים לכל אחד מארבעת הרבדים - אולם כאשר הרעיונות הללו נוצרים מתוך החסידות, ניכר בהם באופן מובהק שהם אמצעים להצצה אל הוויה טהורה מבלי לפגוע בטוהרה. הם מזוהים ככלי-הבעה לאינסופיות האלוקית, שאינם תוחמים אותה.

לפיכך החסידות היא הביטוי האמיתי והטהור לאינסופיות האמיתית שבתורה.

ד: כמהותו של המשיח

גילוייה של תורת החסידות בא לסלול את הדרך לביאת המשיח. ישנו תיאור מתועד של מסע שמימי, "עליית נשמה" שערך הבעל-שם-טוב בראש השנה תק"ז (1746). הבעל-שם-טוב הגיע להיכלו של משיח ושאלו: "אימתי קאתי מר?" (מתי יבוא האדון, מתי תהיה ביאת המשיח?). ענה המשיח: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". כשמעיינות הבעל-שם-טוב - תורת החסידות - יפוצו ויגיעו לכל העולם כולו.

שמסתעפים מה"יחידה" - עצם הנשמה וליבתה.

המשיח - ה"יחידה" שבנשמה הכללית - הוא אפוא נקודת העצמיות של עם ישראל לדורותיו. המשיח הוא ליבת הנשמה של עם ישראל, שבה מתהווה החיבור הטהור ביותר שיתכן עם האינסופיות האלוהית. לכן הוא זה שגם מביא את ה"יחידה" של כל יהודי לביטוי טהור, שכתוצאה ממנו יהיו לנו חיים נצחיים ומושלמים בכל האיכויות. ולכן הוא זה שמחולל את יתר חידושי הגאולה, שיהוו כולם פנים שונות לגילוייה של אותה אינסופיות מושלמת.

ה"יחידה" שבתורה

כמו בנשמה, גם בתורה ישנן חמש מדרגות: פשט, רמז, דרוש, סוד, חסידות. מדרגות אלו מקבילות לחמש המדרגות שבנפש. כשם שבנפש, כל אחת מארבע המדרגות הראשונות מתארת בחינה מסוימת בנפש - כך גם בתורה. וכשם שבנפש, מתארת המדרגה החמישית את הליבה שממנה נובעות כל המדרגות כולן - כך גם בתורה, מבטאת החסידות את הליבה שממנה נובעות כל המדרגות כולן. זוהי אפוא מהותה של תורת החסידות: היותה העצם של התורה כולה - ה"יחידה" שבתורה.

עובדה זו היא הסיבה והמקור לכל היעדים שמשיגה החסידות: א.להתעורר מעילפון רוחני. עילפון רוחני יכול לפגוע רק בארבע המדרגות הנמוכות של הנפש. החסידות, "יחידה" שבתורה, מפעילה את "יחידה" שבנפש, שאף פעם לא נפגעה, וכתוצאה מכך מוזרמת חיות והתלהבות של קדושה לכל חלקי הנפש ויוצאים לחלוטין מהעילפון.

ב.לנהוג לפני משורת הדין. כל עוד שעובדים את הקדוש-ברוך הוא רק עם ארבע המדרגות הנמוכות שבנפש, אין נכונות לצאת מהמגבלות ולנהוג לפני משורת הדין. אך כאשר "יחידה" שבתורה מעוררת את "יחידה" שבנפש, שמוכנה תמיד לעשות הכול למען הבורא - מתגלית ממילא גם נכונות לנהוג לפני משורת הדין.

ג.לשנות מידות רעות מהגדרתן ולהופכן למידות טובות. בדומה ליעד הקודם, כל עוד שעובדים את הבורא רק עם ארבע המדרגות הנמוכות שבנפש, נכונים אמנם לרתום את תכונותיה למען הבורא אך לא נכונים לשנותן. אולם כאשר מתעוררת "יחידה" שבנפש, מוכן האדם לעשות הכול למען הקדוש-ברוך - הוא ואפילו להשתנות.

ד.להוציא את סודות התורה ממצבם הכמוס ולהנגיש אותם לכל יהודי ויהודי. חלוקת התורה לרבדים גלויים ורבדים כמוסים קיימת בין הרבדים כפי שהם לעצמם. אך מצדה של "יחידה" שבתורה, הליבה של הכול - אין הבדל בין רובד אחד למשנהו והכול יכול להתגלות.

בהקשר לאמור, מעניין לציין נתון היסטורי חשוב:

על פי עדותו של הבעל-שם-טוב, הייתה לאדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד, נשמה חדשה. כלומר, נשמה גבוהה יותר מכל הנשמות שהיו ושיהיו עד הגאולה. כל יתר הנשמות מסתעפות מהנשמה הראשונה שירדה לעולם - נשמתו של אדם הראשון.

אם תורת החסידות סוללת את הדרך למשיח, חייב להימצא קשר מהותי ביניהם. וכמטבע הלשון המופיע בחסידות: "משכרה - נדע מהותה". כלומר, טיבו של השכר מעיד על טיבה של העבודה שעליה הוא ניתן. ואכן גם במשיח, כמו בחסידות, קיימת ייחודיות עצמית, שממנה נגזרים יתרונות שונים. כאשר נבין אל נכון את הייחודיות העצמותית של המשיח - ניטיב גם להבין את הייחודיות העצמית של החסידות.

המשיח מביא עמו מגוון של בשורות וחידושים: בראש ובראשונה הוא יוציא מהגלות את עם ישראל, את העולם כולו ואפילו את השכינה האלוהית, שעל-פי דברי חז"ל שרויה גם היא במצב מעיק כל עוד לא באה הגאולה.

בנוסף, לאחר ביאת המשיח, "יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים", כלשון הרמב"ם (בסיום "משנה תורה"). עד כדי כך, ש"שיגו דעת בוראם!".

כמו כן, בתקופה מתקדמת יותר בגאולה, יתחוללו שינויים וחידושים בכל מערכת הבריאה, גם בעולמות הרוחניים, כתוצאה מהתגלות אלוהית נשגבת שתאיר בכל היקום.

הבשורות והחידושים כולם נובעים ממצבו המרומם הייחודי של המשיח, שנקרא בשפת החסידות: "היחידה שבנפש".

ה"יחידה" שבנפש

מה זו "היחידה שבנפש"?

בתורת הקבלה והחסידות נמנות חמש מדרגות רוחניות בכל נפש (בסדר עולה): נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה.

היריעה הנוכחית קצרה מלתאר כראוי מה ענינה של כל אחת מהמדרגות. בתמציתיות - כל אחת מארבע המדרגות הראשונות מתארת חלק מסוים בנפש: כוחות הרגש, כוחות השכל, כוח הרצון וכדומה. המדרגה החמישית - "יחידה" - זהו עצם הנשמה. ליבת הנשמה, שבה מתאפשר החיבור ה"נקי" והטוב ביותר אל הקדוש-ברוך-הוא, וכל אחת מארבע המדרגות האחרות משקפת את אותה ליבה בתחום מסוים כמו שכל או רגש.

אילו תימצא דרך לבטא את "יחידה" בטוהרה - ולא רק לגרום לה להשתקף בתחום כזה או אחר - התוצאה תהיה חיים מושלמים במלוא מובן המילה. משום שה"יחידה" כפי שהיא לעצמה היא שיא השיאים של כל האיכויות, נשגבת מכל מגבלה שהיא. אין מושג שהיא לא מבינה, אין מטלה שהיא לא יכולה לבצע וגם אין קץ לאורך חייה. אך כל עוד לא נמצאה דרך כזו, וה"יחידה" מתבטאת רק באמצעות ארבע המדרגות האחרות של הנפש - קיימות כל המגבלות שאנו מכירים מחיינו.

בהרחבה - עם ישראל לדורותיו משול לנשמה אחת גדולה, שכולם יחד 'מרכיבים' אותה. בנשמה הגדולה הזו יש גם כן את אותן חמש מדרגות, שכל אחת מהן ניכרת בעיקר אצל צדיק-יסוד-עולם מסוים: נפש - אצל דויד המלך, רוח - אצל אליהו הנביא, נשמה - אצל משה רבינו, חיה - אצל אדם הראשון, יחידה - אצל המשיח.

כמו בנשמות הפרטיות, כך גם בנשמה הגדולה הכללית נחשבות ארבע המדרגות הראשונות לחלקים

לכן הוא מקביל לסודות התורה, שכשמם הם לכתחילה סודות נעלמים, ועל-ידי שהם מתגלים הם משמחים. התאמה זו מתבטאת גם בכך שלמילים 'יין' ו'סוד' יש גימטרייה (ערך מספרי) זהה.

שמן הוא מיצוי של המקור ממנו הוא מופק. שמן-זית הוא מיצויו של הזית, שמן-חמניות הוא מיצוין של חמניות וכך כל שמן שהוא. לכל השמנים כולם יש שתי תכונות משותפות, קוטביות, שאינן קיימות במקורות שמהם הם מופקים: מצד אחד, שמן אינו מסיס. כלומר, הוא לא מתערב עם שום משקה ותמיד נותר צף מלמעלה. מצד שני, כל שמן שמונח על דברים מוצקים הופך אותם עצמם לשומניים, על-ידי פעפוע וחדירה לכל שכבה אפשרית.

העובדה שלכל השמנים יש תכונות משותפות ושאין קיימות במקורותיהם מלמדת כי מיצויו של כל חומר, נקודת-התמצית שלו, זה משהו שלא כבול להגדרות המסוימות של החומר. כל שמן מופשט מהתכונות האופייניות של החומר שממנו הוא מופק, וניחן בתכונות שמשותפות לכל המיצויים השמניים.

וזה בדיוק החסידות: נקודת-התמצית, המיצוי של כל מקורות התורה, עם תכונות שאינן אופייניות לאף אחד מהמקורות שהיא נקודת-התמצית שלהם. והתכונות הללו הן קוטביות, מקבילות לתכונות קוטביות שיש לכל שמן:

מצד אחד, החסידות היא ליבת התורה, שבמקורה מרוממת ונשגבת מארבעת רובדי הפרד"ס וכביכול 'צפה' מעליהם. מצד שני, החסידות 'חודרת ומפעפעת' בכל הרבדים. יש לה השפעה הן על הפשט, הן על הרמז, הן על הדרוש והן על הסוד, כזו שמעניקה להם עצמם גוון של חסידות.

מהותה של החסידות כנקודת-תמצית ותכונותיה הקוטביות האמורות מתחברות היטב לעובדת היותה "יחידה" שבתורה - התמצית שמשקפת את האינסופיות שבתורה.

ח: מפיחה "רוח חיים" בחלקי התורה

התרומה המשמעותית של תורת החסידות לכל חלקי התורה (ולא כפי שמקובל לחשוב רק לחלק הסוד שבה) היא רוח-החיים שביאוריה מפיחים בהם.

ביאוריה של תורת החסידות מעניקים תובנות חדשות לכל רעיון תורני, והתובנות הללו הופכות את הרעיונות לבהירים יותר, עמוקים יותר, ובעיקר - "חיים" ומלהיבים יותר.

למה הדבר דומה? לעבודות המקדש ביום הכיפורים. בין העבודות הללו ישנן כאלה שנעשות בכל יום ויום, אולם ביום הכיפורים הן מקבלות קדושה ייחודית ולכן ביום הזה דווקא הכוהן הגדול יכול וצריך לעשותן.

כך גם הרעיונות התורניים: יש בהם כשהם לעצמם רמה מסוימת של בהירות ועומק, אולם מכוחה של תורת החסידות מקבלים אותם רעיונות רמה אחרת לגמרי של בהירות, עומק ו"רוח-חיים".

נשמתו של אדמו"ר הזקן ממוקמת במצב הגבוה ביותר מכל מה שנכלל באדם הראשון - במצב של נשמת המשיח, שהיא מדרגת "יחידה".

נתון זה יכול להסביר מדוע דווקא אדמו"ר הזקן נבחר לייסד את חסידות חב"ד שמדרגת "יחידה" שבתורה, שהיא סוללת הדרך לכל הגילויים הכרוכים בנשמת המשיח שבמדרגת "יחידה".

בכלל, התגלות מסוימת של מדרגת "יחידה" אנו מוצאים אצל כל הדמויות המשפיעות על גילוייה של תורת החסידות: החל ממורו ורבו של הבעל-שם-טוב לתכניה של החסידות - אחייה השילוני, שמכונה "בעל חיה-יחידה". כלומר, שהאירה בנשמתו בגלוי (גם) בחינת "יחידה", ועד לכל נשיאי החסידות לדורותיהם - כפי שכותב כבוד קדושת רבי דוב-בר בנו של אדמו"ר הזקן, המכונה "אדמו"ר האמצעי", שכל אחד מאלו שפיתחו את גילוי החסידות לממדים חדשים נקרא "יחידה" הכללית של עם ישראל בדורו.

ז: ה"שמן" שבתורה

חלוקה אחרת של התורה, לפי רמות, ממשילה את הרמות ללחם ומים, יין ושמן. לחם ומים הנם מצרכי יסוד שנחוצים לקיומנו הגשמי. כך גם הרמה הנגלית של התורה, זו שמכוונת להבנה הבסיסית של הדברים ולקיומם, נחשבת ל"מצרך יסוד", שנחוצ לקיומנו הרוחני.

יין הוא משקה משמח, שבמצבו הראשוני נעלם בתוך ענבים.

מאור החנוכה לאור הגאולה

"מבצע חנוכה"

האם מותר לברך בכל חנות, ומהו המקור לכך?

תשובה: באופן כללי, הסיבה שאפשר להדליק חנוכייה בברכה גם אחרי שהמוכר מדליק בבית, הוא על דרך שמדליקים חנוכייה בבית הכנסת בברכה בגלל "פרסומי ניסא" ולכן ניתן לברך גם בכל מקום שיש עשרה.

ולכן ניתן להדליק בברכה בכל חנות שיש עשרה במקום (ויש המקילים לברך גם אם יודעים שיעברו שם עשרה בחצי שעה הקרובה), או שיש שם מישהו שלא מדליק במקום אחר. באם לא - מדליקים בלי ברכה.

מובן, שאם המקום שמדליקים הוא גם הדירה של מישהו שם, הוא יכול להדליק בברכה גם אם הוא לבד נמצא שם.

ראוי גם להזכיר לאנשים, שכל אחד ידליק גם כן לעצמו בבית.

שאלה: כיצד סדר ההדלקה?

תשובה: את הנר הראשון מדליקים בצד ימין, ובימים הבאים מוסיפים בכל יום נר נוסף בצד השמאלי של הנר הראשון, ומדליקים משמאל לימין (מהנר החדש). הנרות צריכים לדלוק לפחות 50 דקות לאחר השקיעה (לפי מנהג חב"ד, אבל מן הדין מספיק 30 דקות).

שאלה: האם אשה יכולה לברך על הדלקת חנוכייה?

תשובה: אישה שבעלה או אביה מדליק בבית אינה מברכת, אך אם אין מי שמדליק עבורה, עליה להדליק ולברך.

שאלה: מתי זמן ההדלקה לכתחילה?

תשובה: זמן ההדלקה לכתחילה הוא בשקיעה, ומי שלא מספיק יכול להדליק לאחר מכן, כל זמן שישנם אנשים בחוץ או בבית. בשעת הדחק ניתן להדליק בברכה החל מפלג המנחה (כשעה לפני השקיעה) אך לא לפני כן. בכל מקרה צריך שיהיה בנרות כמות מספקת שידלקו לפחות חצי שעה אחרי השקיעה.

שאלה: האם מותר לאכול לפני ההדלקה?

תשובה: מותר לאכול מזונות (עד כביצה) או פירות לפני ההדלקה, ואם יש מי שמזכיר על ההדלקה אפשר גם ליטול ידיים.

שאלה: האם חייבים לחכות חצי שעה ליד הנרות?

תשובה: למנהגנו צריך לחכות חצי שעה לפחות. מי שצריך לצאת לפני כן, טוב שיעמיד שומר או שומרת שישגיחו חצי שעה.

שאלה: איך צריך להיות סדר ההדלקה בערב שבת?

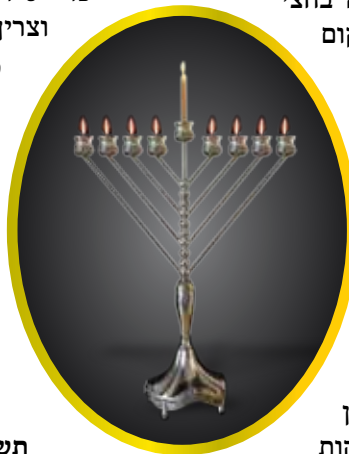
תשובה: מתפללים מנחה לפני הדלקת נרות חנוכה. כיון שמדליקים את נרות חנוכה לפני נרות שבת, יש לשים יותר שמן (או נרות גדולים יותר) - כדי שידלקו לפחות 70 דקות.

צריך להזדרז עם הכנת החנוכייה ומבצע חנוכה וכו' שלא להגיע לחשש חילול שבת ח"ו.

באופן כללי, ביום שישי כדאי לתת לאנשים נרות מספיק גדולים כדי שידליקו בעצמם, ולהודיע להם מתי הזמן שמותר וצריך להדליק.

שאלה: איך צריכה להיות סדר ההדלקה במוצאי שבת?

תשובה: סדר הדלקת נרות במוצ"ש בבית הכנסת הוא: לאחר ערבית מדליקים נרות, ולאחר מכן הבדלה. הסדר בבית (ובמבצעים): הבדלה, נר חנוכה, ואחר כך אומרים ויתן לך.

הלכתא למשיחא

האם נחוגג את חנוכה גם בגאולה?

תשובה: הגאון רבי יוסף חיים מבגדד ('בן איש חי') כותב: "הנס שעושים בנר חנוכה אינו נוהג אחר ביאת המשיח, דאין מדליקים נר חנוכה עוד". ומסביר שם שלזה רמזו חז"ל באמרם "מצוותה". עד שתכלה רגל מן השוק" דהיינו עד ביאת המשיח שאז לא יצטרכו בני ישראל להסתובב בשוק, כי את העבודות הגשמיות יעשו עבורם שאר העמים. כך גם משמע מהרמב"ם שכתב ש"ימי הפורים לא יבטלו לימות המשיח", משמע שחנוכה כן יתבטל.

מנגד, הרמב"ן כותב כי נרות חנוכה לא יתבטלו לעולם. כמוהו סוברים פוסקים נוספים, וכך גם פוסק לפועל הרבי שליט"א מליובאוויטש מלך המשיח.

שאלה: כיצד יהיה סדר הדלקת הנרות בגאולה?

תשובה: כיום אנו מדליקים את הנרות בסדר עולה: ביום הראשון נר אחד, ביום השני שני נרות וכן הלאה - כדעת בית הלל. בגאולה תיקבע ההלכה כבית שמאי והדלקת הנרות תהי' בסדר יורד: ביום הראשון שמונה נרות, ביום השני שבעה וכן הלאה. (בהמשך, בתקופה מתקדמת יותר, תהי' ההלכה כבית שמאי וכבית הלל גם יחד, והדלקת הנרות תיעשה בסדר עולה ובסדר יורד גם יחד - באופן ניסי).

מועד תמידי

והמגזרים יפרחו, וכולם יצאו בהרגשה עילאית של חג החגים החסידי.

השעות הקטנות של לילות י"ט כסלו יפגשו בכל הארץ והעולם את מתוועדי חג הגאולה שהם מתגלגלים בחזרה לבתיהם, מי הולך ברגליו ומי נסמך בידי חבריו מתוקפו של משקה המשמח. מי מנגן בחשכת הלילה "דער רבי איז געזונט" בקולי קולות, ומי צועק לכל חתול עובר אורח, "ביטול אידיאט!"

כללו של דבר שסופם של לילות אלו לעבור ותאיר שמשו של כ"א כסלו והנה עולם ומלואו חוזר למסלולו. הנה משלימים השלוחים את ההכנות לחנוכה, הנה שוזרות הגננות שרשראות והוגות רעיונות מקוריים למסיבת נס פך השמן, והנה מתחילים הילדים לבנות בנינים רבי קומות על דמי החנוכה ונדמה ש"ט כסלו הולך ומתרחק.

"לא באנו הנה לאכול תפוחים!" כך אמר ר' מענדל פוטרפס לאדמו"ר ידוע כשבאו לדבר עימו על ענין חשוב והוא חילק בידם תפוח ועוד תפוח לברכה.

לא באנו ל"ט כסלו לחוג (רק) את נצחון החסידות על מתנגדיה ואת ביטול הקטרוג שריחף מעליה בכסלו ה'תקנ"ט, לא עצרנו כדי להזכר בעבר המפואר ולהמשיך הלאה בחיינו, התכנסנו לראשיתה של שנה חסידית חדשה, לסיום והתחלה של עבודה תמידית שנקראת י"ט כסלו'.

כלומר, זה שהחגיגה הרשמית מתרחשת ב"ט לחודש זה כי באופן טכני צריך לרכז את אירועי החג במועד ספציפי, אבל י"ט כסלו הוא, כדברי רבינו הזקן באגרתו, "מועד תמידי" השייך לכל יום ושעה בחייו של יהודי חסיד. המתכון הפשטני של י"ט כסלו הוא: יש אמת, קיימת מולה התנגדות, ההתנגדות גוררת העלם והסתר, ואז בסוף האמת מנצחת. היש לך מתכון מדויק מזה להתמודדות היומיום של יהודי? של חסיד? של חסיד בדור השביעי?

הרי זה בדיוק היהודי שעושה את צעדיו הראשונים בתורה ומצוות ומקבל קיתונות קרירים מהמשפחה ומהחברים; זהו דיוקנו של הנער שעומד שעות בשער הקניון במבצע תפילין והשומר מרחיק אותו שלוש פעמים; זוהי דמותה של האשה שלא נכנעת לרגשותיה ומחנכת את ילדיה לאמת טהורה.

זה הי"ט כסלו שלי ושלך, ה'מועד תמידי' שלא נגמר גם לא בכ"א כסלו וגם לא בג' תמוז. מועד תמידי של התגברות הרוח על החומר, חג גאולה שמח.

"אמא מה זה הקרקרים האלה? אני לא אוהב" - "תאכל מתוק, קוראים לזה מצה, ליל הסדר הלילה, זה מצווה" - "מה הקשר מצווה לאכול כאלה קרקרים?" - "אבותינו אכלו מצה כשיצאו ממצרים" - "למה הם אכלו כזה כשיצאו ממצרים?"

תיקנו חכמים להתמיה את התינוקות, לא יחלוף ליל הסדר ללא משמעות. ההורה הישראלי הממוצע צריך לעצור שניה, לחשוב, ולמצוא הסבר מניח את דעת הינוקא, וגם את דעתו שלו, מה הקשר קרקרים? ההסברים הראשונים שיקבל וישיג יהיו טכניים, ממצרים נגאלו אבותינו ולא הספיק בצקת שלהם להחמיץ. אבל ממקום לא צפוי יחדור לתודעתו מסר עוצמתי מהחבדניק התורן: ליל הסדר זה לא עבר, זה לא ב' אלפים תמ"ח או 1312 לפנה"ס (אם לא הבנת באותיות), אלא הווה, כאן ועכשיו - פסח ה'תשע"ו 2016. למצה יש מסר ותפקיד בחיינו, לא רק זכר לנפלאות.

"אמא מה זה הפתיתים השחורים האלה? אני לא אוהב" - "תאכל מתוק, קוראים לזה 'שוורצע קאשע', י"ט כסלו הלילה, זה מנהג" - מה הקשר מנהג לאכול פתיתים שחורים? - "אדמו"ר הזקן אכל כזה במאסר" - "למה הוא אכל כזה במאסר?" ואז האם מגרדת בפדחתה ודולה פרטים נשכחים מסיפור המאסר והגאולה, "טוב, בטח מחר יספרו לכם בחיידר" - חותמת.

"חג הגאולה או ראש השנה לחסידות הוא מועד המצוין מידי שנה בחסידות חב"ד, בתאריך י"ט בכסלו, לזכר שחרור מייסד חסידות זו, רבי שניאור זלמן מלאדי מהכלא הרוסי ביום זה בשנת ה'תקנ"ט (29 בנובמבר 1798)".

זהו ציטוט מ"חכמת ההמונים". כלומר, במבט חיצוני-שטחי-טכני י"ט כסלו הוא "מועד המצוין מדי שנה בחסידות חב"ד", מן טקס יפה לציון נצחון האמת, התנועה החסידית ורבה הגדול מול העלילה השפלה שנטפלה עליו, ובעומק - על הקטרוג שריחף על הפצת החסידות. באמת יפה לה, למסורת החסידית העשירה.

אישי ציבור ונכבדים, עמך, ליטאים, ספרדים והמוני חסידים עושים את דרכם לחוג את י"ט כסלו בכל אתר ואתר. שם בהתוועדויות יחצבו נאומים נלבהבים (נלבבים - נלהבים) את האוויר, מיתרי הלב ינועו ב"צמאה לך נפשי" לצלילי כינור או חליל וכל הקהל ירקוד על רגליו ב"ואני אבטח בכ". החלטות טובות אמיצות יתקבלו, האהבה החסידית ואחוות הרעים

בהתוועדויות

יחצבו נאומים

נלבהבים את

האוויר, מיתרי

הלב ינועו

ב"צמאה לך

נפשי" לצלילי

כינור או חליל

וכל הקהל ירקוד

על רגליו ב"ואני

אבטח בכ",

והחלטות טובות

אמיצות יתקבלו.

החסידות היא טעימה מהגאולה

כיצד תורת החסידות ודרכי החסידות משפיעים על ההנהגה היוזם-יומית של כל יהודי | איך אפשר לחיות את החסידות בעבודת ה' האישית וגם להפיץ אותה | ומה ההבדל של עבודת המידות בימי השבוע לעומת שבת לאחר אמצע האלף השישי | מאמר מיוחד לרגל ראש השנה לחסידות

מאת המשפיע הגה"ח הרב שלמה זלמן לנדא

ב

עמדנו בחודש כסלו, החודש החסידי שבו חל ט"ו-י' כסלו וי"ט כסלו שבו יצאו ממאסר כ"ק אדמו"ר הזקן וכ"ק אדמו"ר האמצעי, ובשנת תשל"ח

נוסף ראש-חודש כסלו שהרבי מלך המשיח שליט"א יצא ממצב של היפך הבריאות לבריאות שלימה בעזה"ת.

הנה הזמן מתאים להתבונן בתוכן ענין החסידות בכלל, שכל מי ש"טעם" מלימוד ספר התניא ומאמרים של כ"ק אדמו"ר הזקן בספריו 'תורה-אור' ו'ליקוטי-תורה' וכן מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א יודע מה הלימוד הוסיף לו, אך כפי שאמר תמיד ראש הישיבה ב-770 הגה"ח הרב מרדכי מענטליק שהכל ידוע לכולם רק מה שצריך שיהי' "שימו לבבכם" - להתבונן בעניינים הידועים. כפי שכל יום ישנה עבודה להתבונן בגדולת ה' כדי לעורר אהבת ה', למרות שהאדם התבונן יום לפני זה, אלא "כל יומא ויומא עביד עבדתי" ובכל יום נדרש להתעורר מחדש באותם עניינים שהיו אתמול.

בדיוק כפי שזה בגשמיות שהאדם צריך לאכול כל יום מחדש וע"פ חסידות - פנימיות התורה, האכילה זה ענין של "עבודת הבירורים" להעלות את ניצוצות הקדושה, וכפי שזה בתקופה של ימות המשיח לפעול יחודים עליונים (כמבואר בתניא אגה"ק פכ"ו בסופו), וע"ד המבואר ב'דרך מצוותיך' לכ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" מצוות לא תבערו אש, שיש שני אופנים באכילה, א) ימות החול שזה להעלות ניצוצות קדושה, ב) יום שבת קודש שאז "בורר אסור" וכל העבודה זה להתכלל באלקות בדרגא נעלית יותר ואין עסק עם בירור העולם.

אם כן הי' זמן שההתעסקות הי' עם בירור ה'נפש-הבהמית' על-ידי יגיעה באתכפיא ואתהפכא וכן בעבודת התפלה באריכות גדולה וכו' וכו', הנה כמו שלפני הבעש"ט התעסקו בסיגופים ותעניות, ועל-ידי הבעש"ט התגלה שצריך לעבוד את ה' עם העולם "עזוב תעזוב עימו" ולא לשבור את הגוף והנה"ב. נשאלת השאלה לכאורה מה השתנה? אלא הענין הוא כמו שבמוצאי יום הכיפורים בת קול מכרזת: "לך אכול בשמחה לחמך כי כבר רצה האלוקים את מעשיך", כי ע"י עבודת אלול וסליחות וערב ר"ה ועשי"ת ועד לשיא של נעילה ביום הכיפורים, נתתקנו כל העניינים וכעת

העבודה להעלות את העולם הגשמי לאותה קדושה.

על-דרך שלפני התפלה אסור לאכול, כיון שהאדם עדיין לא מתוקן ואם יאכל הוא לא ירים את האוכל אלא האוכל יכול להוריד אותו ר"ל, אבל ע"י התפלה שעניינה דבקות בקב"ה אזי אחרי התפלה האדם לא רוצה לאכול, כיון שהאוכל יוריד אותו מדבקותו בקב"ה, אזי אומרים לו: דוקא עכשיו כשאתה לא רוצה, תאכל. כיון שע"י קבלת עול מלכות שמים לקיים רצון ה' לשמור על בריאות הגוף, שהוא נכסיו של הקב"ה אזי יאכל לשם שמים.

בריאות הגוף והנשמה

בענין זה מבאר הרבי מלך המשיח שליט"א שלכאורה אם כן מה חידש הבעש"ט הק' בפירושו על הפסוק: "עזוב תעזוב עימו?" והרי זוהי הלכה בשולחן-ערוך, שהאדם לא בעה"ב על גופו, כיון שהגוף הוא "נכסיו של הקב"ה" ואסור לצער אותו וכו'. ומבאר הרבי שהבעש"ט כל עניינו לגלות אלוקות בעולם, וע"כ גם בענין זה כוונת הבעש"ט הק' שכשהגוף בריא גם הנשמה בריאה, כיון שהם תלויים זה בזה ומלובשים זה בזה.

היינו כמו שאם האדם יצום במוצאי יום כפורים זה בבחינת "בל תסיף", רצון ה' הוא 26 שעות והוספה יותר על חשבון הבריאות אין זה קדושה וקבלת-עול, אלא רצון עצמו להתקדש ע"י עבודה שלי ולא "קבלת עול מלכות שמים", "קבלת עול" עניינה להתנהג לפי רצון ה' בלבד בכל מכל כל.

וא"כ במשך הדורות, אברהם, יצחק, יעקב והשבטים, זיכרו את העולם ע"י עבודתם, וכפי שהרבי מלך המשיח שליט"א מבאר שנח לא הוכיח את הדור לא מפני שלא רצה, אלא העולם ה' מגושם ולא יכלו לקלוט מהו מציאות הבורא ואלוקות וכו'. לכן ע"י המבול שה' ארבעים יום היתה טהרה וזיכוך העולם ואזי יכול להגיע אברהם אבינו ולפרסם אלוקות והעולם יקבל את זה. כמו הסיפור עם ה"בית יוסף", שהתייגע על

שאלה ואחרי לילה שלם מצא את התשובה ולמחרת שמע איך שתלמיד בישיבה שואל את השאלה ועונה מיד את התשובה, והסביר לו המגיד - המלאך - שלמד עימו שאחרי שהוא התייגע על השאלה, הוא הוריד את ההעלם והסתר וגרם שכל אחד יוכל להבין בקלות יותר את הדבר בעצמו.

כך הדבר שעל-ידי עבודת האבות נזדכך מציאות העולם, וכידוע גם שהרבי הרי"צ הגיע לניו יארק, היה משלם ליהודים כסף שילכו ברחוב ויגידו משניות בעל-פה לזיכוך האויר. ידוע גם כן הסיפור עם כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב שהלך ברחוב עם בנו כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ולפתע פנה כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב לבנו הקדוש ואמר לו: נפל לי כאן מחשבה עשירה (איזה ענין באלוקות), כנראה איזה יהודי התפלל כאן מנחה. אמר על זה הרבי הרי"צ שרואים עד כמה פועל כל ענין של קדושה, שאם יהודי התפלל מנחה במקום מסוים זה השאיר רושם עד שהרבי הרש"ב הרגיש זאת.

כן מצאנו גם לגבי לימוד הרמב"ם, שבזמן שהרבי מלך המשיח שליט"א תיקן את התקנה בשנת ה'תשד"מ אומר הרבי שכיון שיש לימוד דף יומי בבבלי וירושלמי טוב שיהי' גם לימוד הרמב"ם ומוסיף בסוגריים: ("ועוד טעמים").

ההכנות והעבודה המיוחדת של שבת קודש

והנה מצאנו שכ"ק הרב המגיד אמר לכ"ק אדמו"ר הזקן ללמוד רמב"ם אחרי מעריב "זוה סגולה לביעור החיצוניים", ואמר הרב שמערלער ראש ישיבת צאנז בסיום הרמב"ם בשנת תש"נ, שכעת מסיימים פעם שביעית את הרמב"ם וכמו שהקיפו את יריחו 7 פעמים ונפלה החומה, כמו"כ כשלמדו את הרמב"ם בפעם השביעית נפלה החומה של רוסיא - "מסך הברזל" והדברים נפלאים ודפח"ח.

גם ידוע הדבר שיהודים ירדו למצרים כדי להוציא ניצוצות הקדושה "ערב רב עלה עימם", "רב" - 202 ניצוצות עלו עימם ונשאר פ"ו ניצוצות בגימטריא אלקים (בה"א). על-כן ריבוי תורה ועבודה של עם ישראל "גאלו" גם את פ"ו הניצוצות וע"כ כשהגיע הבעש"ט ב"אלף השישי" ש"ימו של הקב"ה אלף שנה" והיינו: 500 בבחינת "לילה" ו-500 בבחינת "יום", והבעש"ט נולד ב-תנ"ח = 548 היינו סוף הלילה כשמתחיל "עלות השחר", א"כ נגמרה העבודה של התעסקות עם "חושך" ו"לילה", ומתחיל להאיר ה"יום השישי" ערב שבת קודש שבו טועמים ממאכלי שבת.

מכיון שבשבת "בורר אסור" אין עסק עם העולם אלא לגלות אלוקות וקדושה יותר וכמו אחרי שהאדם ניקה את הבית וכיבס את בגדיו לכבוד שבת-קודש והתלבש כבר, כעת ההתעסקות רק עם הכנה נפשית לקבל את שבת קודש בנפשו ובגופו ע"י רחיצה בחמין. שמסביר כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" ב"דרך מצוותיך" במצוות לא תבערו אש, בשם כ"ק אדמו"ר הזקן שביאר שלפני שבת יורד אש רוחני מן השמים ופועל להפריד בין ה"רע" ל"טוב" של "קליפת נוגה" ונשאר טוב בלבד, וזהו ענין הרחיצה בחמין לפעול גם בגוף הפרדה בין טוב לרע שבמים החמים מתלבש האש הרוחני ופועל בגוף גילוי קדושה, וע"כ בשבת ישנו איסור "ודבר דבר" לא לדבר וגם לא לחשוב ע"ד עניינים גשמיים וכמבואר בסיום ספר התניא בקונטרס אחרון.

על-כן מזמן הבעש"ט כבר מתחילה הכנה לשבת והעבודה לא ע"י סיגופים, כיון שזה עבודה של ה' ימי השבוע, משא"כ יום שישי ובפרט בשבת ישנו כח להעלות גם את הגשמיות לקדושה כיון שכנ"ל האש הרוחני הפריד את הרע, וכן העבודה בלראות את המעלה של כל יהודי "אהבת חנם" וגילויים של מופתים מעל הטבע בבחינת "שבת" שיהודי הוא מעל הטבע ולא מתעסק עם העולם.

כפי שהרבי מלך המשיח שליט"א מבאר ש"גוי ששבת חייב מיתה", מפני שהעולם נברא כדי "לעשות" - לתקן ואין רשות לשבות משא"כ יהודי יכול לגלות אלוקות מעל טבע העולם בשבת. כפי שמוסבר שששה ימים כנגד שישה קצוות העולם ("ששה מדות") שזה ד' רוחות ו"מעלה" ו"מטה" - זה מציאות העולם טבע שנברא ב-שישה ימים, ושבת יום השביעי הוא מעל הטבע ולכן: "מיני' מתברכין כולי' יומין", ולכן כעת אדרבא הגשמי כבר מזוכך וצריכים להעלות אותו ולכן הרי אסור ע"פ תורה להתענות בשבת והמתענה אפילו תענית חלום צריך להתענות ביום ראשון בתור תשובה על זה שהתענה בשבת.

וכפי שהרבי אמר ליהודי שסיפר שלא נהג לאכול מזונות לפני

הכל ידוע
לכולם רק
מה שצריך
שיהי' שימו
לבבכם -
להתבונן
בעניינים
הידועים.

הטבע וזהו "לקבל פני משיח" שהכל הוא מצד אלוקות ולא דרך הטבע.

וזהו אורייתא "בלא דחילו ורחימו", כפי שאמר המהר"ל מפראג שהרבה למדו תורה אבל שכחו על "נותן התורה", כמו"כ הרבה מתעסקים בחסידות ועבודת ה' ושכחו מה כל התכלית מזה, לא שאני ח"ו יהי' "עובד" ובעל "מסירות נפש" אלא שהקב"ה עצמותו ומהותו ית' יתגלה בעולם בגאולה האמיתית והשלימה ומי"ד ממ"ש ממ"ש ממ"ש.

ויש להוסיף רק נקודה אחת בהנ"ל ע"פ מה שהרבי מלך המשיח שליט"א מביא מרבינו יונה ש"בקושי התירו לדבר דברי תורה בשבת" והיינו שבשבת זה ענין של דבקות בקב"ה, כמו "תפילה" מלשון "תופל כלי חרס" שמדביק חימר ועושה כלי, כמו"כ התפילה עניינה דבקות בקב"ה ולא רק בקשת צרכיו, וכן שבת עיקר ענין השבת זה "תפילה", דבקות בבורא וע"כ מזמן הבעש"ט התחדש מעלת התפילה אפי' לגבי לימוד התורה ואדרבא ע"י ש"חסידים הם תורתם מתברכת", כמו ש"שבת מיני' מתברכין כולי' יומין", שהאלוקות שנמשך בשבת גורם ברכה בכל השבוע "וברכך הוי' אלוקיך בכל אשר תעשה", והולך ומוסיף בענין זה עד לתקופה של עכשיו שהרבי בעצמו עונה לכאו"א באגרות קודש ללא מזכירים וממוצעים, באופן שלמעלה מדרך הטבע באופן "שבת" (אין א שבת'דיקן אופן) וכן כל אלפי השלוחים שנוספו אחרי ג' תמוז, שב-ג' תמוז היו 1000 שלוחים ותוך כמה שנים נוספו עוד כמה אלפים כ"י בעזרה"ת ולפועל מתאספים בכינוס השלוחים 5000 שלוחים.

פגשתי בלונדון יהודי שנראה חסיד ברסלב וביקש את ה"אגרות קודש" לרגע ואמר: "אני בעל תשובה של הרבי" וכששאלתי מה הכוונה ענה: שלא ידע מתורה ומצוות ובליל ג' תמוז תשנ"ד (מוצאי ש"ק) ראה את הרבי מלך המשיח בחלום ולא ידע את מי הוא רואה ורק למחרת שדיברו בכל התקשורת על הרבי הבין מה ראה בחלום אתמול ומזה נהי' בעל תשובה, ע"כ רואים שהרבי פועל באופנים שמעל הטבע.

אם כן על כל אחד להצטרף בעבודתו לקבל פני משיח, שכל ענייניו יהיו באופן של אמונה באלקות והשגחה פרטית בפשטות זה יברך את כל העניינים בטוב נראה ונגלה ועד לבנין בהמ"ק השלישי בהתגלות הרבי מלך המשיח שליט"א בשלימות ממש ומי"ד ממ"ש.

לחיים ולברכה!

התפלה, וענה לו שמעתה יאכל והתיקון לזה שלא אכל עד היום שישפיע על עוד מישהו שינהג כן. כיון שאם הגוף חלש וכל התפלה חושב על האוכל שאחרי התפלה אין זה תפלה, משא"כ אם יאכל לפני זה יתפלל כראוי, כפתגם כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" עדיף לאכול בשביל להתפלל מאשר להתפלל בשביל לאכול.

והיינו שכעת זה בבחינת שבת ולכן אומר הבעש"ט הק' שאם הגוף בריא גם הנשמה בריאה, כיון שהסיגופים אין תפקידם כעת כיון שנגמרה עבודתם וכנ"ל שהניצוצות נתעלו כבר.

והולך ומוסיף ע"י כ"ק אדמו"ר הזקן שע"י מאסרו ומסירות נפשו פסקו בשמים בבית דין של מעלה ששיטתו תצליח, ומהי שיטתו - שכל יהודי יבין ויחי' עם "אין עוד מלבדו" בפשטות וכפי שהרבי כותב להרה"ק רבי ישראל אבוחצירא שצריך לפרסם שאין עוד מלבדו כפשוטו ממש.

וכן כל הרביים הוסיפו בענין זה מדרגא לדרגא עד לשנת תש"נ תהא שנת ניסים שרוסיא נשברה, הקליפה הכי קשה בדור האחרון ע"י המסירות נפש של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בשנת תרפ"ז (לפני 90 שנה) ובהמשך ע"י העבודה של הרבי מלך המשיח שליט"א ובפרט בתקופה של עכשיו שרואים ניסים ומופתים כל יום מהרבי למעלה מגדר אנושי ע"כ העבודה היא "קבלת פני משיח" לחיות עם אלוקות.

עבודת הנפלאות

כאשר הרבי מבאר בשנת תנש"א-נ"ב שזה כעת התפקיד לקבל פני משיח, הרי כאשר יתעסק יהודי עם העבודה של עד עתה, ללא ענין זה שהוא העיקר כעת, הרי-זה כמו אחרי התגלות הבעש"ט להתענות ולהסתגף כהמנהג שלפנ"ז, שזה לא העבודה כעת ולא רצון העליון ב"ה.

וכיון שכ"ק אדמו"ר הזקן מביא את הכתוב בזוהר ש"אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחא לעילא" ע"כ נדרש שעבודת ה' תהי' חדורה באלוקות אהבת ויראת ה' וכל ענייניו יהיו "לשם שמים" ועד ל"בכל דרכיך דעה" שגם באמצע השבוע יהי' בבחינת "שבת" שכל ענייניו אלוקות שזה משיח, העניינים נעשים באמונה וביטחון מוחלט בקב"ה בלבד ולא להאמין בהשתדלות בדרך הטבע שזה רק "כלי" מפני שהשי"ת רוצה כך ולא שכלי זה יעזור ויפעל.

ולכן רואים לפעמים העלמות והסתרים בעבודת המוסדות של "הפצת המעיינות", כדי שיזכרו שהקב"ה בלבד מסייע ולא דרך

יוצאים למבצעים!

ENW

מרכז הפצה באה"ק

077-5123-770

חנוכיות לידידים

סיבונים

שלטים ומגנטים

עלוני חנוכה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לגלות את הגאולה

החסידות מגלה את ה'יחידה' שבכל יהודי. נכנסת 'דורך און דורך' לתוכו ומגלה את האמת שבו - שכל יהודי עם ניצוץ שרק מחכה להידלק ולהתקרב למאור. כשלומדים חסידות מגלים את המהות האמיתית.

העולם היום רדוד ושטחי עד למאוד. המושג "אין לו לדיין אלא מה שעניו רואות" הפך להיות נחלת הכלל; לשפוט אנשים רק על פי מראה חיצוני או לפי הסתכלות שטחית גרידא. בחכמה-בינה-דעת של החסידות לומדים לא רק להיות בינוני ע"פ התניא אלא "למען דעת כל עמי הארץ כי הוי' הוא האלוקים". לראות יהודי ולהרגיש שהוא חלק-אלוקה ממעל ממש, לקיים את הנאמר "בכל דרכיך דעהו" בפשטות, כך שתוך כדי העשיה בעולם הזה הגשמי רואים את גילוי האלוקות שבכל דבר בעולם.

בשיחת י"ט כסלו תשנ"ב הרבי שליט"א מלך המשיח מסביר כי גילוי תורת החסידות הוא ההתחלה וחלק מהגאולה שלימה. ובלשונו הק': "ובעומק יותר - שיפוצו מעינותיך חוצה הוא התוכן דביאת המשיח וגאולת השכינה ובנ"י, כי, התוכן דהפצת המעיינות חוצה הוא שמתגלה בעולם ידיעת אלקות, וככל שהולך וניתוסף יותר בהתגלות ידיעת אלקות בעולם, הולכים ומתקרבים יותר ל"אותו הזמן (ימות המשיח) .. (ש)לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד .. כמ"ש "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"..."

כשלומדים את השיחות, המאמרים והמכתבים על הגאולה השלימה ורוצים לראות זאת לפחות בעיני השכל, וכלשונו של הרבי במכתבו אל מר יצחק בן-צבי "מיום הלכי לחדר ועוד קודם לכן נרקם במוחי ציור הגאולה העתידה" - הדרך הטובה ביותר היא ללמוד וללמד את תורת החסידות.

ראש-השנה-לחסידות של תשע"ז הוא הרבה יותר מאשר של תרס"ב - כי בזכות תורת החסידות, בפרט תורתו של הרבי שליט"א יש לנו את הזכות היכולת והאפשרות לחיות את הגאולה כבר עכשיו, וגם לתת לאחרים לחיות.

"טאפארו דא פלאחו" מבקש הרבי מלך המשיח שליט"א בשיחותיו ריבוי פעמים. הבה ניקח לנו החלטה טובה, שלכל הפחות פעם בחודש נלמד שיעור חסידות "על אמת" עם יהודי אחר. ניתן לו גם את ה"טעמו וראו כי טוב ה"!! ותיכף ומיד נזכה לראות את הטוב האמיתי בעיניים גשמיות, בגאולה האמיתית והשלימה מיד ממש! לחיים לחיים! לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות נכתב ונחתם.

זה היה לפני כשנתיים, באחד מהכינוסים הגדולים המאורגנים ע"י "האגודה למען הגאולה". הסתובבתי מעט בין דוכני מכירות במבואה. בעודי תר אחר איזו 'מציאה' קלטתי בזווית עיני חוברת תכולה "קונטרס ענינה של תורת החסידות - מעובד ומבואר בלשון בהירה".

כבר בשנות שהותי בישיבה הבנתי איכשהו מהמשפיע על אותו קונטרס עלום ועמוק שהרבי מליובאוויטש מלך המשיח הוציא לאור בשנת תשל"א ושאפשר למצוא אותו צמוד לכריכה האחורית של "ספר הערכים-חב"ד" (עוד צמד מילים שלא מוכר לכל אחד). גם כשקיבלתי הצעה מאחד השלוחים לישיבה-גדולה ללמוד איתו את הקונטרס וממש התלהבתי, הרי אחרי מספר אותיות הרגשתי שאני 'טובע' בים המושגים הקשים שבחוברת. אבל המוכרן מעברו השני של הדלפק לא ויתר לי, ויצאתי משם עם עשרה חוברות שכאלו.

את החוברות הנחתי בתא האחורי באוטו, ושם הם שכבו אחר כבוד חודשים ארוכים. גם כשהחלפתי רכב, החוברות עברו איתי לרכב החדש. מחכים ליום שבו מישוה 'יגאל אותם'. בהשגחה פרטית, באותו הזמן פתחנו בית כנסת חב"ד חדש בשכונתנו, וכחלק מהמאמץ למלאות את בית הכנסת בספרי קודש, הגיע זמנם של החוברות גם הם אל ארון הספרים שבבית הכנסת.

כמעט כל חסיד שמוצא את עצמו בבית הכנסת בשעת בוקר, כמה דקות או שעות לפני תחילת התפילה הרשמית - מציפה את מוחו השאלה 'מה נלמד היום'. אם לא לומדים איזה 'המשך' קבוע, מחפשים כל יום משהו מרתק ומעניין אבל גם שיביא ל'עבודה'. שאלה זו גם ניקרה במוחי כשהתלבטתי מה ללמד את קהל המתפללים הבאים ללמוד חסידות לפני התפילה.

רוב המתפללים אינם 'דתיים' לבינתיים, ואפילו מושגים בסיסיים ביהדות חסרים אצלם. ומה אלמד אותם - מאמרי תרס"ו? תער"ב? המשכים ארוכים או מושגים ביחודא עילאה? ואז החלטתי להתחיל עם החוברות הנפלאות, שמשבוע לשבוע הגבירו את הצמאון ללימוד חסידות.

בחלומותי הורודים לא האמנתי כשהמשתתפים בשיעור ביקשו להקדים את שיעור החסידות! כדי ללמוד עוד מהחוברת. כשחלקם לקחו את החוברת הביתה מידי שבת כדי 'להשלים פערים' וחלקם אף רכשו את החוברת לאחר הלימוד.

שלא תטעו, לקח לנו יותר מחצי שנה (!!!) ללמוד את כל החוברת - אבל ההרגשה העילאית של המשתתפים ושלי יותר משל כולם, הכניסה אותנו לאווירה של גאולה. שווה!

ציור: David Bonzar © כל הזכויות שמורות ל'אגף' (עיר) אין להעתיק או לצלם בשום אופן!

המאסר

שהביא גאולה לעולם

תחקיר: יעקב ברודער | ליקוט: מנחם ירושלמי | עריכה: מנחם מענדל אמיתי

כל

חושיו של החסיד הצועד ברחובות פטרבורג נדרכו באחת. מרכבה מכובדת עצרה לידו לפתע וקול שררתי נשמע מעליו, "ישראל קאזיק?" בדרכון שבידו, היה רשום שם אחר. הוא השיב "לא" תקיף והראה את התעודה לאיש המכובד. "אתה שקרן!" הוטח בו בתשובה וגלגליה של המרכבה התגלגלו מיד הלאה. "מוזר, הרב היהודי נתן תיאור מדויק ליהודי הנקרא 'ישראל קאזיק' - הלבוש בבגדים מיוחדים ומוזרים ביותר להסתובב בהם בעיר הגדולה, והיהודי מכחיש. אולי פחד?!"

מנגד, ישראל לא ידע את נפשו, ברור הדבר שיש דברים בגו. אך ההזדמנות הוחמצה. התייעצות זריזה עם חסידי העיר העלתה כי מחר יסתובב שוב בחוצות פטרבורג ואם יישנה הדבר, יזדהה בשמו האמיתי.

כשעצרה לידו למחרת המרכבה, כבר היה מוכן. לשאלה האם הוא ישראל קאזיק ענה 'כן' בלי היסוס, ואז החלה המרכבה לנסוע לאט, כמזמינה אותו

היה מראשי התנועה וקיבל על עצמו את הפצת החסידות בערי ליטא.

בשמשו כ'מגיד' בליאזנא ייסד אדמו"ר הזקן את שיטתו הנוודעת בשם: חסידות חב"ד (ראשייתבות: חכמה, בינה, דעת), והתחיל בהפצתה.

בשנת תקנ"ז יצא ספר התניא לאור עולם, תחילה בעילום שם מחברו וחדר אל כל המחנות. גם אל שורות המתנגדים הגיע וקירב למדנים רבים אל החסידות ורעיונותיה. הפצתו גררה גל נוסף של רדיפות, הספר זויף ועותקים ממנו נשרפו בידי המתנגדים.

המצב המדיני

שנת תקנ"ב (1791) מחקה את פולין ליטא מהמפה, וסיפחה חלק משטחיה ונתניה לרוסיה. המשטר הרוסי שהתחדש היה נוקשה יותר מקודמו והיה מעורה עמוק בחיי האזרחים. באם רצה אדם להעליל עלילה על חבירו, לא היה עיתוי מושלם מזה.

עם פטירתו של הגאון מווילנא בשנת תקנ"ח התלבתה להבת המחלוקת: אנשים שפלים חושקי שררה וממון הקימו וועד מיוחד למלחמה בחסידות. הוועד לא עסק עוד בקטנות זוטות כמו כתבי פלסטר והשמצות, אלא הילך בגדולות - מסירת

להלשנה על ה'אדמו"ר הזקן' - רבי שניאור זלמן מליאדי בעל התניא והשולחן ערוך - 27 שנים לאחר מכן.

הרבה מן ההתנגדות של האליטה הלמדנית, נבעה ולובתה על-ידי עסקנים ובוחרים למיניהם שחששו לאיבוד השליטה במוסדות הדת ובקהילות. מלבד זאת נשבה רוח פרצים גם מחוגי המשכילים, שראו בחסידות איום של ממש לדרכם ופעולותיהם ועשו יד אחת להצר את צעדיהם.

בימים אלו זרח אורו הגדול של רבי שניאור זלמן מליאדי - בעל התניא והשולחן ערוך. בשעה שנולד אמר הבעש"ט למקורביו כי נשמה חדשה - שלא הייתה בגלגול הנשמות - ירדה לעולם ותהיה לה מסירות נפש על דרך החסידות. בגיל שמונה חיבר פירוש על התורה, בגיל אחת עשרה כבר לא היה מלמד דרדקי שיחכימו, ובהיותו בן עשרים וחמש הטיל עליו רבו - הרב הגאון 'המגיד ממזריטש' לחבר שולחן ערוך המשלב בתוכו את הדעות השונות בהלכה וטעמיה, ומביא את ההכרעה הסופית.

בשנת תקל"ג (1772) ב"ט כסלו נסתלק המגיד ממזריטש, ומאז התגברה והתלקחה המחלוקת וההתנגדות לחסידים.

לאחר פטירת הרב המגיד נתמנו תלמידיו למרכזי שיטת החסידות בפריסה ארצית, כל אחד במחוז אחר. רבי שניאור זלמן

להשתרך בעקבותיה. ישראל צעד אחריה, אינו יודע באיזו דרך מוליכין אותו, עד שהגיעו לבית גדול. הגוי ההדור נכנס פנימה, דקה או שתיים חלפו ואבטיח נחת מחלון הבית. ישראל הרים את האבטיח ומיהר להסתלק. ליבו מלא ספיקות ודאגה.

האבטיח נפתח והפתק שהיה טמון בתוכו גרם לצהלה רבה בקרב עדת החסידים, 'שמע ישראל' היה כתוב בו בכתב יד קודש. עכשיו הם ידעו שרבים - רבי שניאור זלמן מליאדי - המוחזק במבצר פטרופלובסקי מחמת הלשנה שקרית, חי וקיים!

דברי ימי התקופה סביבות שנת ה'ת"ק - 1740

ימי שפל פקדו את יהודי אירופה בעשורים אלו - שנים לא רבות לאחר שבתאי צבי ימ"ש שסחף אחריו המונים והותיר את העם פצוע ומדמם נפשית. זכרונות קשים וטראומתיים מפרעות ת"ח ות"ט, ההשכלה שהחלה נוגסת בבשר הרך וקרעי המעמדות שהחלו מתרחבים. קהילות הלמדנים התבצרו בחומות גבוהות לשמור על הקיים וההמון היהודי הפשוט הלך ודעך רוחנית.

כמזור דחוף לצרת הדור התגלתה תורת החסידות, ניער ה'בעל שם טוב' חוצנו, סבב בערים ובכפרים והפיץ את הנהגות החסידות - שמחה לבבית על עצם היהדות, תפילה בדביקות ואמונה תמה - והחיה את הדור. בתוך כך נתקבצו אליו תלמידים רבים וכך נתהוותה התנועה.

אך משהחלה להתפשט בערי מזרח אירופה קמה והחריפה כנגדה התנגדות נמרצת.

'וועד ארבע ארצות' שהטיל בזמנו של ש"צ הגבלות על לימוד קבלה נלחם עתה גם בהתפשטות תנועת החסידות. לסכנה הייתה בעיניהם חידוש הרעיונות והמנהגים ונהירת המון העם בעקבותיה. בשנת ה'תק"ל יצאו מכתבים ראשונים מווילנא בנגות החסידים ובשנת ה'תקל"ב הוטל עליהם חרם בשקלוב והותר דמם בידי מתנגדיהם. חרם שקלוב היווה כר פורח לרדיפות ופגיעות בממון ובנפש וגם

היה מונח על שולחנו ובראותו את הפסוק בפרשת מקץ "וירא יעקב כי יש שבר במצרים" אמר: 'שבר' ראשית יבנות שניאור בן רבקה.

פעולות החסידים

הלם גדול אחז בעדת החסידים והשמועה שהתפשטה כאש זעזעה את לב חסידי הרבי, ידידו תלמידי המגיד הגדול והיהדות הנאמנה כולה שסלדה מהמסירה הגסה לשלטונות הצאר האנטישמיים.

בליל המאסר התאספו גדולי החסידים והקימו ועד מיוחד שנקט שורה של פעולות נחוצות. אנשים אלו סילקו הצידה את כל עיסוקיהם והקדישו את כל כולם להצלת הרבי ולחיזוק התנועה והחסידים.

הועד קבע מספר תקנות דחופות כל עוד הרבי נתון במאסר, ביניהם צומות כלליים בשני וחמישי, מיעוט נגינת כלי זמר בשמחות, הוספה בתפילות ואמירת תהילים ב'חדרים', גיוס כספים מאסיבי ועוד.

שלוש קבוצות פעולה נתמנו ע"י הועד המיוחד:

מחלקה מודיעינית שתפקידה היה לגשש ולהתעדכן ולסייע בנעשה עם הרבי - מצד השלטון ומצד המתנגדים. חסידים נכבדים ומביני דבר בחוקי הממשל נסעו לפרטבורג, מרגלי חרש לוולנא וחסידים חשאיים לשקלוב.

מחלקה כלכלית שתפקידה היה לדאוג למימון הפעילות החריגה בזמן זה, החזקת בית הרבי וגביית ההתחייבויות שהתחייבו חסידים לקופת ארץ ישראל אותה ניהל הרבי.

1... מחלקה הפצתית שתפקידה היה לחזק לבסס ולפרסם את החסידות בימים אלו, למרות ואולי בגלל מאסרו של הרבי. שלוחים אלו חולקו למחוזות הסביבה, דרשו בבתי כנסיות ופעלו לקרב עוד ועוד יהודים לתורת החסידות והדרכותיה.

הרבי מיד" כך איים. קצין המשטרה הבין שתהיה זו מכה אנושה מידי לאסור את הרבי בעיצומו של החג היהודי, ועל כן יצא את ליאזנא עד מוצאי החג והשאיר במקום כמה מאנשיו. בינתיים התגבשה אצל הרבי החלטה שילך למאסר באם יבואו לאסרו שנית, הכרעת הכף הייתה לאחר שדיבר עם חסידו ר' שמואל מונקעס על הסכנה שבמאסר והלה ענה ש"באם הנכם רבי, הרי לא יזיק לכם מאומה, אך באם לא, באיזה רשות נטלתם מעשרות אלפי יהודים את תענוגם בעולם הזה?";

בבוקרו של אסרו חג - יום חמישי בשבוע - יצא מאת הרבי לחסידיו מכתב כללי מיוחד בקשר לאירועים המתרחשים, היה בו מסר של תקווה וביטחון בהש"ת ואזהרה שלא להשיב למתנגדים כגמולם.

בלילה ההוא בשעה מאוחרת עשתה מרכבה שחורה את דרכה אל ביתו של המנהיג החסידי הגדול. מרכבה שחורה זו ידועה הייתה לשמצה, בה היו מובילים את המורדים במלכות אשר אחת דתם. הפעם נטל עימו מטלטלים מועטים ועלה למרכבתם של אנשי החוק אל הלא-נודע.

הרפואה שהקדים הרבי למכה

טרם מאסרו שלח הרבי שני שלוחים דחופים: את גיסו ישראל קאזיק לפרטבורג ושליח מהיר נוסף למסור פדיון נפש לצדיק הנודע רבי לוי יצחק מברדיצ'וב. ישראל קאזיק יצא בחפזון בעודו לבוש בבגדי החג הכפריים שלו, כשהוא משאיל בדרכו תעודת מעבר מאחד החסידים, השליח השני מיהר לברדיצ'וב, אך שכח לשאול לשם אימו של הרבי.

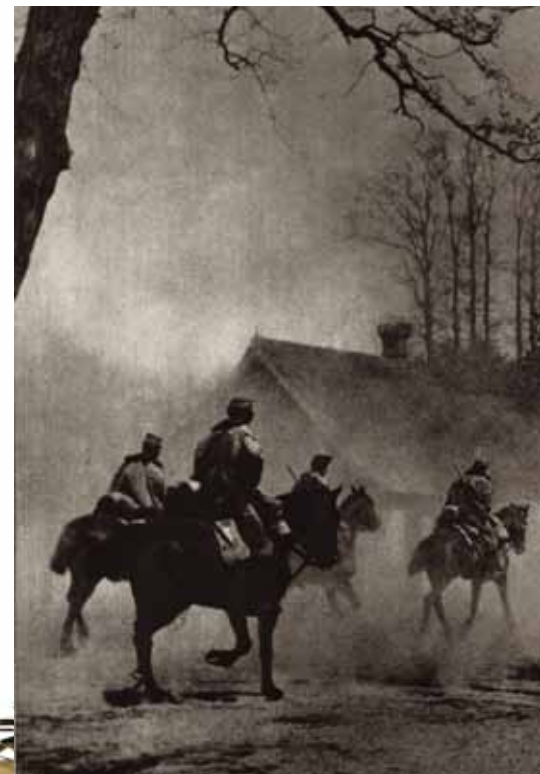
כשהגיע השליח לברדיצ'וב והודיע לרבי לוי יצחק את אשר אירע, זעק הצדיק זעקה גדולה ומרה בעודו מתגלגל על הארץ בצערו. אך כשביקש לידע את שם אימו של רבי שניאור זלמן ונאלמה לשונו של השליח דום, פתח את החומש אשר

ראשי החסידות לממשלה הרוסית בעוון בגידה במלכות. אשמה שעונשה מוות. כך זממו להפטר מהסחף החסידי על מינהלות הקהילות היהודיות ובתי הכנסת.

רב העיר פינסק, אביגדור חיימוביץ שמו, התנדב למסור בפועל את כתב האישום המתוכנן. הוא נסע לפרטבורג ושם הגיש סעיפים שלמים בכתב ידו הטופלים לרבי שניאור זלמן ול22 מחסידיו אשמות חמורות: חתירה תחת השלטון הרוסי בקיבוץ אלפי חסידים סביבו. סיוע כספי לממשל העות'מני העוין, והנהגת חידושים ביהדות.

צדיק בשלשלאות

אוירת חול המועד סוכות תקנ"ט בליאזנא נקרעה באחת, כשפלוגת שוטרים וקצין דפקו על דלתו של הרבי בעליהתניא לאסרו ולהביאו לפרטבורג. באותה שעה היה שקוע הרבי בתפילה והשוטרים יצאו החוצה כדי לא להפריע את תפילתו. בתוך כך יצא הרבי בהיחבא מדלת ביתו האחורית כדי להתרחק מן הסכנה ולהתיישב בדעתו לגבי צעדיו. כשחזרו השוטרים ובלשו את הבית והעלו חרס, ניסו לדובב את הרבנית הצדקנית על מקום הימצאו, משלא שיתפה פעולה סטר לה השוטר והפיל בגסותו שתיים משיניה. "אשרוף את כל העיר אם לא יסגירו את

מי בעל הבית?

גלגליה של המרכבה השחורה סבבו כל אותו הלילה עד שבצהרי יום שישי עברה על פני העיירה נעועל. הרבי ביקש מהשוטרים לעצור את הנסיעה ולשבות בנעועל, אך הם הקשו את ליבם והמשיכו בנסיעה.

לפתע נשמעה הריקה או שתים וציר המרכבה נשבר ללא סיבה נראית. השוטרים הקשוחים לא התרגשו מתקלה מכנית פשוטה, הציר תוקן, השוט עלה וירד, אך במקום שינועו הסוסים נפל אחד מהם ומת. עד מהרה הביאו סוס אחר מהכפר הסמוך ואז עמדה המרכבה ללא ניע כאילו נטעו אותה במסמרים. רק אז ננע לבכם הערל של השוטרים, הם היטו את המרכבה לשדה סמוך ושם, תחת אילן גדול, שבת הרבי את שבת בראשית.

היום נשאל מדוע איננו שוכב לישון והלא השעה מאוחרת בלילה - החוקרים ניסו במהלך זה לשבש את ידיעת הזמן שלו - הרבי השיב כי השעה עכשיו היא שתים וחמישה אחה"צ. זאת ידע, כך הסביר מאוחר יותר, לפי צירופי שם ה' המאירים באותה שעה...

פעם אחרת הגישו לפניו את מפת אמריקה - המפה הראשונה שהגיעה לרוסיה - הרבי עיין בה והעיר על טעות במפה. לאחר שנבדק והוכח שאכן צדקו דברי הרבי תמהו האנשים מאוד, מנין לו לראבין היהודי ידע במפת אמריקה? אמר על כך הרבי ש"באות ב' של 'בראשית' מצויר כל העולם".

ובהזדמנות נוספת בה נלקח לחקירה לילית בבנין אחר מעבר לנהר, ביקש מהחייל לעצור את הסירה בה שטו למען יוכל לקדש את הלבנה. החייל סירב אך פתאום נעצרה הסירה באופן לא-טבעי. לאחר שאמר הרבי את המזמור המקדים לברכת הלבנה 'שיחרר' את הסירה ואז ביקש בשנית מהחייל לעצור. החייל עצר אך ביקש ברכה בכתב מהרבי.

לימים עלה לגדולה והתעשר אותו חייל והאמין כי כל זה בא לו בברכת הרבי. חסיד שנפגש בו ראה את הפתקה בכתב ידו של הרבי ממוסגרת במשרדו.

איכה?

ביקורו של אחד השרים הנכבדים, איש רוח שידע לו גם בתורת ישראל, נפתח בשאלה תורנית שהעלה השר: כיצד מסביר הרבי את שאלתו של הבורא לאדם

המבצר הפטרופלובסקי

שמועות נקשרו בשמו של המבצר האימנתי שעל הדנובה; שדלתותיו הגדולות נפתחות רק לכיוון אחד, פנימה. מעולם לא יצא משם אסיר, טענו יודעי דבר. קל וחומר שלא הנאשם במרידה במלכות. אך הרבי שאל את הסוהר כמה שאלות נבונות והשיג כי היו מקרים ויצא אסיר את שערי הכלא. מעתה שמח ורווח לו.

בשלושת השבועות הראשונים למאסרו נכלא הרבי בתא המורדים במלכות, תא מבודד, המוקף שמירה נוקשה, לאחר מכן עבר לתא רגיל הנחשב מעט "נוח" יותר.

חקירות רבות נחקר הרבי בידי אנשים בכירים ושרי ממשל, לשאלותיהם ענה בלשון הקודש, חילופי הדברים כולם נרשמו ותויקו והונחו למשמרת. לא היה אדם שניהל שיחה עם הרבי שלא יצא בהתפעלות מסבר פניו המאיר, מחכמתו העצומה ומהאמת שנבעה ממנו.

איש אלוקים!

סיפורי מופת רבים נודעו באותו מאסר, פעם שהה הרבי כמה יממות בחדר אפל נטול שעון שגר קטן דולק בו. בצהרי

הראשון לאחר חטאו "איכה?", וכי לא ידע היכן הוא? בתשובה הזכיר הרבי את פירוש רש"י, שרצה הקב"ה להכנס עימו בדברים שלא יבהל, אך השר כבר ידע פירוש זה וביקש לשמוע את פירושו של הרבי לדברים.

הקדים הרבי ושאל, המאמין אתה שהתורה היא נצחית, בכל דור ולכל אדם? השר השיב בחיוב והרבי שמח על כך, זוהי הרי שיטת הבעש"ט העומדת בדוכן הנאשמים והנה הגיעה סגוריה ממקום לא צפוי.

או אז המשיך הרבי וטווה את תשובתו, בכל דור, בכל עת ולכל אדם פונה הבורא בשאלה, "איכה? היכן אתה בעולם?" חיינו מוגבלים הרי, ועל האדם בכל עת לדעת את מצבו, כמה שנים חלפו וכיצד התנהג בהם עם אלוקים ואנשים. ואז פנה

מצודת פטרפבלוסק בפטרבורג כיום

כשהוא נהנה הנאה מרובה מחכמתו. פעם אחת שאל את הרבי איך יוכל לסייע ולהקל. "החסידים מודאגים למצבי ואינם יודעים אם עודני בין החיים" אמר הרבי וביקש למסור פתק ליהודי הסובב ברחובות העיר ולבוש בבגדים מוזרים ומשונים שאינם מתאימים לשוטטות בכרך הגדול, "שמו ישראל קאזיק והוא גיסי הטעים הרבי, כאשר באו החיילים לאסור אותי אמרתי לו שישע מיד לפטרבורג, ואני בטוח שהוא אפילו לא השתהה להחליף את בגדיו אלא יצא לדרך באופן מייד.

מיד כשנכנס קם לכבודו הרבי ומלמל ברכה משונה, אותה - הסביר אח"כ - מברכים בראית פני מלך. הצאר ניסה להכחיש את מלכותו, אך הרבי אמר שמלכות בשר ודם דומה - מעט מזעיר - למלכותו של הבורא, ולפיכך הרגיש יראה גדולה כאשר נכנס.

שמע ישראל!

המעריץ הנכבד שקנה הרבי בין כתלי המבצר הוסיף וביקר אצלו פעמים נוספות

אל השר ישירות, "ואתה, איכה? חייית כך וכך שנים (כאן נקב את גילו של השר) מה עשית בהן? למי עזרת ומה פעלת?

לשונו של השר דבקה לחיכו נוכח רוממותו של הראבין, הוא הניח ידיו על כתפי הרבי וזעק "הידד!".

התפעלותו של השר הפכה להערצה של ממש והוא סייע בהליך הזיכוי של הרבי ובקשר שלו מבין כתלי המבצר עם החסידים.

שחלק מכבודו לבשר ודם

הפלא הגדול הגיע גם לאוזניו המלכותיות של הצאר. הוא התלבש כחוקר מן השורה ונכנס בצל קורת כלאו של המנהיג החסידי הגדול.

רבו של רבי שניאור זלמן - אשר התגלו אליו בגופם הגשמי כאילו מדובר היה במפגש בבית המדרש.

"זהו הרבי מרייסין" [חבל-ארץ ברוסיה הלבנה], כך הציגו המגיד ממעזריטש בפני הבעל שם טוב. הרבי שאל את אורחיו הקדושים על מה ולמה יושב הוא במאסר, וכי חטא ועוול בכפו? תשובתם הייתה שקטרוג גדול התעורר עליו בשמים מפני שאמר והפיץ חסידות בשפע ובגלוי לכל דורש, על כן הוא יושב במאסר.

אם-כן שאל רבי שניאור זלמן מה עלי לעשות? האם להפסיק מעתה לומר ולהפיץ חסידות? אך תשובת הצדיקים הייתה נחרצת - מכיוון שהתחלת, תמשיך. ואדרבא, לכשתצא תאמר יותר!

הבעל שם טוב פקד על הרבי לומר לפניו חסידות והוא אמר שם, בין כתלי המבצר הידוע לשמצה את מאמר החסידות "מראיהם ומעשיהם". לאחר אמירת המאמר, סח הבעל שם טוב לרב המגיד, כי הוא אמר אות באות ממה שקיבלת ממני, אמת הדבר!

בירכוהו הצדיקים בהצלחה במשפט, והורו לו לענות לשופטים על כל שאלותיהם ותקבלנה התשובות לרצון. רגע מכונן זה לא נגע רק למנהיג

באותו יום נתבקש החסיד ר' מרדכי ליפעלי - מנכבדי חסידי פטרבורג - להכין מרקחת כשרה ומזינה באופן דחוף עבור יהודי הנמצא בבית הסוהר. שיער ר' מרדכי בסתר ליבו בקשה זו קשורה עם הרבי, והכין בדחילו ורחימו את המרקחת בה הטמין פתק השואל לשמו של מקבל המנה ולמקום המצאו.

הרבי אכל את המרקחת ומצא את הפתק. הוא כתב עליו את שמו ומקום המצאו וגם ביקש לשלוח שליח מידי לווינא, הוא הטמין את הפתק בשאריות הדיסה וביקש מן השר מנה נוספת מאותו המקום. הכלי חזר לר' מרדכי ליפעלי והפתק מהרבי החיה את רוחם של עדת החסידים. שליח מידי נשלח לווינא, הוא לא ידע את מטרת נסיעתו, אך חזקה הייתה עליו לקיים את דברי רבו הגדול.

כשתצא תאמר יותר!

במהלך ימי המאסר התרחש בין כתלי המבצר מאורע שמיימי שהביא לתפנית חדה.

אל תא כלאו של רבי שניאור זלמן הגיעו לבקר רבותיו הקדושים מעולם האמת. הבעל שם טוב מייסד תנועת החסידות וממשיך דרכו המגיד הגדול ממעזריטש -

השר הנכבד התפעל מהדברים, עלה על מרכבתו ושוטט בחוצות פטרבורג לחזר אחר היהודי המתואר. כשסוף סוף מצא אותו, טען היהודי ששמו כשם אחר הנקוב בתעודת מעבר שהחזיק בידו, "אתה שקרן" הטיח השר יהודי, אך להתוכח עם הכתוב בתעודה הוא לא יכל. הוא חזר אל הרבי וסיפר את השתלשלות חיפושיו - יהודי כזה ראיתי, אבל אינו עונה לשם ישראל קאזיק. הרבי הסביר שגיסו יצא בחופזה את ליאזנא במצוותו ואך סביר להניח שהשאל תעודה מזדמנת, "נסה, איפוא, לפגוש מחר שוב את היהודי הזה".

יצא השר על מרכבתו גם ביום השני למצוא את היהודי עם הבגדים המוזרים מאתמול, הפעם הוא נענה לשמו האמיתי ואז החל השר לגלגל את מרכבתו באיטיות, בתקווה שיבין היהודי את הרמז וילך אחריה. ואכן פיקח היה וצעד בעקבות הגלגלים, כשהגיעו לבית הזדרז השר, תחב את הפתק באבטיח והשליך מחלון ביתו, מזווית עינו ראה איך מתכופף היהודי הפיקח להרים אותו.

אוכל כשר במבצר פטרופלובסק

"פתחו את פיו והאכילוהו בכוח!" ציווה מפקד המשמר על שוטריו, בשמעו כי זה ימים מספר לא אכל הרבי מאומה, "וודאי רוצה לשים נפשו בכפו מפחד המשפט" חשב בליבו. ניסו הסוהרים בגסותם לפתוח את פיו הקדוש של הרבי ולהאכילו בלכרחו, אך הוא סתם את פיו בכוחות על ורעש גדול התעורר בכל המחלקה. כמו מלאך מושיע הופיע פתאום השר המעריץ של הרבי ושאל על מה המהומה. "מדוע אינך אוכל" שאל, "והלא המאבד עצמו לדעת אין לו חלק לעולם הבא, רבים סיכויך לזכות במשפט, עליך לאכול" השיב הרבי שמאכל שאינו כשר לא יבוא בפיו, ויהי מה.

הציע השר להשיג אוכל כשר מיהודי נאמן, אם מוכן הרבי לסמוך עליו ולאכול מהאוכל ששיג. הרבי הסכים בתנאי שהשר בעצמו יביא את האוכל מבית היהודי, ואמר כי אין לו צורך באוכל של ממש כי אם במרקחת קלה, קיבתו נחלשה מצום הימים האחרונים ודי לו בזה.

רוח מול חומר

אחד המסרים המשמעותיים שמטמיעה בנו תורת החסידות, הוא כי כל המתרחש בעולמנו אינו אלא השתקפות והשתלשלות של מהלכים רוחניים המתרחשים בעולמות עליונים, ומתבטאים אצלנו בגרסא ארצית. וכבר אמרו חכמינו, "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה".

מסר זה יסודתו בהררי קודש והובא ונתבאר בספר התניא, נהיר היה, אפוא, לרבינו הזקן כי מאסרו אינו בשל סיבה ארצית-אנושית - האשמות שטפלו לו, כי אם מהלך עליון - קטרוג שמיימי המכוון נגד דרכו החדשה שבה לימד וערך את רעיונות החסידות העמוקים בצורה מסודרת, נגישה ומוכנת לכל דורש.

תורת הבעש"ט והמגיד ממעזריטש הייתה נקודתית, קצרה ופשוטה יחסית - מטרתה הייתה רק להציל את העם מעלפוננו. הרחבת ומיסוד החסידות והבאת רעיונותיה העמוקים בהבנה אנושית דייקא עוררה את הקטרוג. לא לחינם נמשך המאסר 53 ימים, היה זה כנגד ג"ן (53) פרקי התניא, "חמשים ושלשה ימים יסורי מוות יום לפרק יום לפרק".

קטרוג זה תפס מקום אצל הרבי, אולי אין זה לרצון, שמא עליו לחדול מדרכו בהפצת החסידות. אך בהתגלות רבותיו, ניתן האות והאישור להפצת החסידות בדרכו של בעל התניא ולא רק כמו שהופצה לפני המאסר, אלא בהוספה, בכמות ובאיכות, בכל מקום ולכל יהודי. מסירות נפשו ושיבתו במאסר - כך אמרו לו - ביטלו את הקטרוג ופעלו בעליונים שיוכל להמשיך בדרכו - ובהוספה!

השתלשלות זו, שפתיחתה בידי בני בליעל ממניעים פסולים, הובילה לתוצאות ברוכות ביותר. רבינו הזקן ותורת החסידות שעמדו כנאשמים, אולצו לפתוח ולסדור את השיטה בפני שופטים ערלים, אך עם זאת גילו והעירו כוחות אדירים ששינו וכוננו את תנועת החסידות ואת היהדות כולה.

אדמו"ר הזקן לימד אותנו להסתכל על כל דבר בשרשו, ולא לשים לב רק אל הדברים הנראים לעינינו. בנוסף, התעסקו חסידיו בהוראתו אך ורק בפתרון הבעיה "הרוחני" - הוספה בהפצת החסידות, ולא שמו ליבם אל המתנגדים השפלים.

ידוע הסיפור העובר בקרב החסידים מדור לדור על אותו המלשין שהיה רב נכבד. אך לאחר שהשתחרר הרבי מכלאו התהפך גורלו של אותו "רב" והוא התדרדר להלך מוזנח המחזר על הפתחים, עד כדי כך שהיה מגיע אל אל התוועדויות החסידים של חג הגאולה י"ט בכסלו, ודורש מהם שיביאו לו 'משקה' כי הרי "בזכותו" נהיה החג הזה...

האישום, על תפילה באריכות, מנהגי החסידים, ענינים הכתובים בתניא, טענות שלפיהן הוא מורד במלכות ועוד. על הכל ענה הרבי בטוב טעם ובהסברה נפלאה, ולא השיב למעלילים עליו כגמולם.

במקום לא נכח מתורגמן - מה שגרע מהבנת הצדדים איש את רעהו כהוגן, על כן, הוחלט כי יכתוב הרבי את דבריו והם יתורגמו בתרגום מקצועי.

שבעה עמודים מלאים הגיש הרבי בלשון הקודש ובהם תשובות מפורטות על ראשון ראשון ואחרון אחרון באריכות וגם הוסיף סיכומי דברים. תשובותיו נשלחו בחשאי לתרגום בוילנא אצל שני בעלי מקצוע.

התרגום מוילנא

השליח ששהה בוילנא בהוראת הרבי הסתובב תדיר במוקדי השיח הציבורי בעיר וליקט פיסות מידע, כך הוא שמע על הגעת תשובותיו של הרבי למתרגם בעיר ועתה הוברר תפקידו, חשש רציני התעורר פן ינסו המתנגדים להשפיע על התרגום.

החסיד איתר במהירות את המתרגם ונפל לרגליו בתחנונים שיתרגם באמת ובאמונה, תחילה אמר המתרגם שאין צורך לשכנע שהרי תפקידו הוא לתרגם בדיוק נמרץ, אך לאחר שיחה ממושכת הודה שהמתנגדים היו אצלו והפעילו עליו מכבש לחצים שיכניס משפטים מסוימים בתרגום, אך הוא דחה אותם שיבואו למחר. "ובוא גם אתה מחר והסתתר בחדר צדדי ותשמע את מהלך הדברים" אמר לחסיד.

החסיד הגיע למחר ושמע את חילופי הדברים הנוקבים, המתנגדים דיברו על לב המתרגם בכל דרך אפשרית, מגן עדן שיפול בחלקו ועד לכף הקלע לו לזרעו באם לא יקבל דבריהם. לבסוף הסכים המתרגם וכתב עימם יחד את התרגום. מסולף ומעוות.

מיד כשיצאו הרגיע המתרגם את החסיד באמרו כי עשה כן רק כדי שירפו ממנו ולא עלתה על דעתו חלילה לתרגם את דבריו הקדושים של הרבי בשקר וסילוף. או אז ידע השליח כי נסתיימה שליחותו וחזר למקומו.

הערלים וקשה היה עליו להסביר ולנמק את תשובותיו ולהתאימם לגסות מוחם של אנשי החוק.

השאלה הראשונה שנשאל הרבי בעמדו למשפט הייתה האם הוא מאנשי הבעש"ט. תשובתו הייתה חיובית. בהזדמנות אחרת סיפר שאם היה עונה בשלילה היו משחררים אותו לנפשו מיד. אך הוא איננו מוכן להפרד מהבעש"ט אפילו בדיבור בלבד לרגע קטון!

22 שאלות נשאל הרבי בהתאם לכתב

החסידות היושב במאסר, אלא לכלל התנועה לדורותיה ולכלל היהדות. **לכשתצא תאמר יותר.**

המשפט

"ב ימי המאסר האחרונים היו הקשים ביותר לרבי. הוא נחקר שעות רבות בשאלות עמוקות הנוגעות ליסודי היהדות ודרכי החסידות. כאב לו מאוד צורת הבעת השאלות המגושמת בפיהם של השופטים

הגאולה

בשעת המנחה ב"ט כסלו תקנ"ט נתבשר הרבי כי הוא משוחרר ממאסרו, באותם רגעים קרא את הפסוק "פדה בשלום נפשי מקרב ליי" בפרק נ"ה בתהילים. השמחה בקרב חסידיו הייתה רבה, כתיאורו של נין'נכדו אדמו"ר הריי"צ מליובאוויטש: "במהירות־ברק התפשטה הידיעה אשר האדמו"ר יצא לחפשי, והחסידים אשר בפטרבורג התאספו לחכות על רבם בבית אחד החסידים המפורסמים שבעיר - ר' מרדכי ליפעלי. השמחה של החסידים וההפגנה הפומבית שלהם ברחובות עיר פטרבורג היתה סוערת ושואנת. בכל זאת התאפקו החסידים ולא נגעו בכבוד מנגדיהם אף בדיבור כי זכרו את דברי רבם אודות זה, ידעו אשר האדמו"ר חפץ בשלום למרות כל העינויים והיסורים שסבל. והיה להם לחוק".

וכן כתב בעל התניא על יום זה: זה היום יוקבע למועד תמידי בישראל, אשר בו

יתגדל ויתקדש שמייה רבא ויתעוררו אלפי לבבות בישראל בתשובה ועבודה שבלב, כי המעשה חקוקה בלב ישראל דלעילא וכתובה בלב ישראל דלתתא".

אדמו"ר הזקן אף אמר "כי מי שישמח בשמחתי (=שמחת גאולת י"ט כסלו) - אוציאנו מן המצר אל המרחב", "מן הגשם אל הרוח" ו"מן הגהנום".

ימות המשיח

'פדה בשלום' זה של י"ט כסלו אינה רק פדייתו של בעל־התניא, גם לא רק פדייתו של כל אותו דור. 'פדה בשלום' זה נעוץ תחילתו ב"ט כסלו תקנ"ט וסופו בימינו אנו - דור אחרון לגלות וראשון לגאולה. טמונה ומתחילה בו הפדייה האמיתית והסופית של עם ישראל ושל השכינה ש'עיימם בגלותם' - הנצחון של דוד מלכא משיחא שנלחם מלחמות ה'.

מדוע? מה שייך הקטרוג העתיק

וסיומו הטוב למשיח והתגלותו? אלא ששם, באותו מעמד מיוחד בו ניתן האישור והחיזוק להפצת החסידות, החלה הרכבת לנוע במלוא הקיטור אל המטרה סופית - הגאולה האמיתית והשלימה. הדרך הרי ברורה - אימתי קאתי מר, מלך המשיח, כשיפוצו מעינותיו של הבעש"ט חוצה. והנה ניתן האור הירוק ונסללה הדרך.

אם נתבונן ונעמיק, הפצת המעינות חוצה היא למעשה הרעיון של משיח - ומלאה הארץ דעה את ה'. שהעולם עצמו יכיר באלוקיו.

שבעה דורות עברו מאד והנשיא השביעי - הלא הוא הרבי מליובאוויטש מלך המשיח שליט"א - הפיץ את תורת החסידות בכל העולם והודיע שהמשימה הושלמה ועכשיו הגיע הזמן לקבל את התוצאה המתבקשת - ואף היא תלויה בנו - להוסיף במצוות ומעשים טובים לקבלת פני משיח צדקנג.

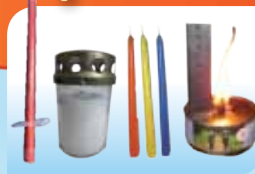
יוצאים למבצעים!

מרכז ההפצה באה"ק
077-5123-770

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד

מוצרי ילדים

אמצעי הדלקה

חנוכיות ענק

חנוכיות למבצעים

תשורות

תשורה
לאפשעריש

אלכס
בשמות

להזמנות חייגו:
077-5123-770

בניצוב
חדש!

ברכונים

להתייחס בגדול!

ולא באופן שמקום פלוני הוא עיקר, משפיע, ומקום פלוני הוא "טפל" מקבל),

ולא זו בלבד שאין זה גורע בה"עיקר" שבמקום שני, אלא אדרבה שעל-ידי-זה מתוסף בשאר המקומות, בבחינת "קנאת סופרים תרבה חכמה",

ועד שכולם נעשים בבחינת "עיקר" ועד ל"עיקר שבעיקר" - שאינו צריך לקבל השפעה ממקום מרכזי ועיקרי, כיון שנעשה בעצמו כמו המקום המרכזי והעיקרי.

וכדאי ונכון שכל אחד ואחד יערוך התוועדות (ומה טוב ג' התוועדויות, "בתלת זמני הוי חזקה")

עם עצמו (-בכל עשר כוחות נפשו)

עם בני ביתו

עם חבריו וידידיו וכיוצא בזה

כדי להדגיש שכל אחד ואחד הוא גם משפיע (על-דרך שלימות הלבנה שנעשית כמו החמה).

וכמו-שכתוב (בשייכות לגאולה) "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

ובהתוועדויות אלו יעוררו ויתעוררו ("איש את רעהו יעזורו")

להוסיף בג' הקוין דתורה, עבודה וגמילות חסדים

כדרשת חז"ל על הפסוק "פדה בשלום נפשי", "כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור, מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני כו".

ועוד והוא העיקר, לא רק כאילו פדאני, אלא, "פדאני לי ולבני" בפועל ובגלוי.

הוראות להשלמת התמונה, ישנם.

עלינו לרצות ליישם ואכן ליישם בפועל.

בבית, בבית הכנסת הסמוך וגם בהתוועדות הגדולה בעיר, להתייחס אפילו להתוועדות הקטנה יותר, כאילו מדובר (ואכן מדובר) בזו הגדולה ביותר. כי כך מביאים להשלמת התמונה ו"סגירת המעגל" של חג הגאולה "פדאני לי ולבני בפועל ובגלוי", אז נשב יחד בהתוועדות הגדולה יחד עם בעל הגאולה וכל רבותינו נשיאנו, והרבי - משיח צדקנו בראשנו.

אז שלא נשכח - לחיים, לחיים ולברכה. גוט יום-טוב לשנה טובה בלימוד החסידות ודרכי החסידות תכתבו ותחתמו".

הוא נכנס רק לרגע אחד לחדר צדדי בבית ידידו כדי לסגור איזה פרט בעסקה שעשו יחד, אבל עיניו קלטו התרחשות מעניינת בסלון הבית, משהו שנראה כחגיגה משפחתית גדולה "אפשר לשאול על מה השמחה"?! שאל בקול מתנצל מעט, "הו, וודאי . . . זו שמחה משפחתית, אבותינו חוגגים כעת בגן עדן ואילו אנחנו נכדיהם וניניהם מתקשרים אליהם בטלפון כדי ליטול חלק בשמחתם - חגיגת י"ט כסלו ראש השנה לחסידות".

רגש התעוררות התגלה בלבו של הידיד, הצטרף לאמירת לחיים קטנה שגררה אחריה התפרצות גדולה של אהבה וגעגועים למקור חוצבו והביאה לשינוי פנימי ומהותי בחייו מאותו היום והלאה. "זה היום שבו יתגדל ויתקדש שמי'ה רבה, ובו יתעוררו אלפי לבבות ישראל בתשובה שלימה".

מתכוננים לימים הגדולים והנפלאים, שני ימי ראש השנה לדא"ח [דברי-אלוקים-חיים]. חושבים ומתבוננים מה לעשות וכיצד לעשות - מעוניינים להיות מקוריים ויצירתיים מתוך כוונה אחת לעורר עוד לב יהודי, לחברו לאילנא דחיי ולקשרו לראש בני ישראל. רעיונות עולים ויורדים, הצעות שונות מתחלפות והמחשבה במרוצתה מסתובבת סביב סביב ומחפשת את הנקודה.

"והארץ לעולם עומדת" הנקודה הנצחית והכיוון האמיתי לפעולה עומד וניצב במקומו וקורא לכל אחד "הביטו אל צור חוצבתם", אותה נקודה שלא זזה ממקומה לעולם - הוראתו וקריאתו של נשיא הדור המשיח שבדור גואלן של ישראל שבדור בקשר לימים אלו.

רעיון שנשמע לא כל כך מקורי (ולפעמים נדמה כנדוש (רח"ל) . . .) - לארגן התוועדויות, כמה שיותר התוועדויות ובמקומות רבים, כדי שישתתפו בהם כמה שיותר אנשים, להתייחס להתוועדות ה'קטנה ביותר' ברמה האיכותית והגבוהה ביותר. זו הדרך לפעול את הפעולה הרצויה והמכוונת בחג הגאולה, הוא ראש השנה לדא"ח. אלו הם פני הדברים העולים משיחתו הקדושה בסמוך ל"ט כסלו ה'תשנ"ב.

כדרכו בקודש, מצייר הרבי מלך המשיח את התמונה המלאה, עד לפרטים הקטנים ביותר:

יש לערוך התוועדויות בכל מקום ומקום, בכל מדינה ומדינה, בכל עיר ובכל שכונה כו'.

ולא רק התוועדויות גדולות במקומות מרכזים ועיקריים, אלא בכל מקום כפשוטו.

כולל גם, שבכל מקום פרטי תהיה ההתוועדות באופן של עיקר . . .

כובשים את העולם

בשמונה ימים

שמונה ימים של אור

שמונה ימים של שמחה

שמונה ימים של הפצה

ומבוגרים הפועלים במצוותו של הרבי, מטעם בית חב"ד המקומי או בהתארגנות עצמית ולא מקבלים תקציב מסודר מאף קרן ממשלתית אך מאירים את סביבתם באור התורה והמצוות הנצחי.

אולם חשבתם פעם כיצד מתנהל המערך הלוגיסטי של מבצע רחב היקף שכזה? מבצע כמו זה דורש מערך תיפעול ושינוע עצום המתחיל כבר בעיצומם של חודשי הקיץ, קשר עם גרפיקאים ודפוסים ענקיים, מעצבי מתכת ומפעלי נרות ותאורה, מאפיות וסוכני יודאיקה ובעיקר הרבה הרבה מסירות.

ב'ממש' עובדים במשך השנה כולה, על-מנת לספק את צרכי ועזרי השליחות להפצת היהדות ובשורת הגאולה לרבים רבים, מחסידי חב"ד, נשי חב"ד ותלמידי הישיבות וגם לכאלה שאינם נמנים על אנשי חב"ד, אך חשיבות הפצת היהדות וקריאתו של הרבי מליובאוויטש מלך המשיח שליט"א יקרה לליבם.

סביב מעגל השנה מופקים, עלוני הסברה,

נחנו רואים אותם בחנוכה בכל מקום. חנוכיות מזהבות על פתחי חנויות בקניונים, עלוני הסברה מרהיבי עין, סופגניות ריחניות ועם ריקוד 'משיח-משיח-משיח'. חסידי חב"ד נמרצים מתבוססים בביצות של בסיסי צבא מרוחקים אי שם בצפון הארץ או בדרומה מביאים לחיילים רגע של אור יהודי אוטנטי, דמי חנוכה מהרבי מליובאוויטש שליט"א והרבה שמחה ומשיח.

מדובר באלפי שליחים של הרבי מלך המשיח שליט"א, המפוזרים בכל קצווי תבל. ביניהם אף רבים עדיין תלמידי ישיבות או בנות סמינר המגייסים בעצמם תרומות מבני הקהילה, רוכשים חנוכיות וסופגניות ויוצאים חדורי מוטיבציה ומצב רוח אל הרחוב הקר. אנשים ונשים, צעירים

נמצאים
בחזית ההפצה
של חסידי חב"ד
ושומעי לקחו
של הרבי מלך
המשיח שליט"א
המנצלים את ימי
החנוכה להפצת
אור החג והגאולה
במטרה "לקבל
פני משיח צדקנו".

מאת: חיים בער לוי

כאלה הסובבים בחנויות הקניון הקרוב, או בקרב בתי העסק במרכז המסחרי הסמוך. ישנם כאלה השמים בחצרם, בחלונם או על גג רכבם חנוכיה גדולה ומאירה שתפיץ את האור ותזכיר על הנס לכל הסובבים אותם וגם לעצמם. אחרים מארגנים מסיבה או התוועדות לחברים או לילדים או לשניהם, בהם מספרים את סיפור הנס, קוראים לנוכחים ללמוד מהחשמונאים

העניין שהזמן גרמא - "מבצע חנוכה": להשתדל שבכל מקום ומקום שגרים יהודים ידליקו נרות חנוכה - הן במקום מרכזי, באופן ד"פרסומי ניסא", והן בביתו של כל אחד ואחת מישראל". דבריו של הרבי מלך המשיח שליט"א, גורמים לרבים להקדיש את ערבי החג לסיבוב בבתי השכונה שלהם ולהציע לשכניהם הדליק נרות חנוכה. ישנם

חבורות, מגזינים, ספרים, שלטים, סטיקרים, וכמובן צרכי החגים השונים: החל מערכות דבש, ברכונים לארבעת המינים, חנוכיות בשלל גדלים, משלוחי מנות, שלישיות מצות ועוד מגוון רב ורחב של דברים.

להלן ציטוט מדויק מדברי הרבי מלך המשיח שליט"א: "במיוחד יש לעורר על

חנוכיית בשלל גדלים - במשך חודשים ארוכים עמלים על מגוון החנוכיית החל מחנוכיית פח להדלקה בבית או במשרד ועד לחנוכיית ענק בגובה 2.5 מטר, ואפילו חנוכיית חשמלית לגג הרכב.

המביאים לכל אחד ואחת בשפה קולחת ובהירה את סיפורו של החג, הלכותיו, מנהגיו ומדריך קצר כיצד מדליקים חנוכייה כשרה. בתוך העלון נכללים כמובן הקשרים והסברים על החג והגאולה האמיתית והשלמה.

בנוסף ישנם פוסטרים ושלטים שונים, ערכות החנוכה המרהיבות הכוללות קופסא מהודרת עם חנוכייה ונרות, כאשר ישנה גם אפשרות להשיגה עם נרות מהדרין הדולקים כשעה ומומלצים יותר להדלקה, בפרט בערב שבת ולאחר שהחנוכייה כבר מתמלאת בנרות הנמסים מהר יותר.

גם חנוכיית ציבוריות ניתן להשיג ב'ממש', החל מגובה 1.2 מטר ועד לגובה 2.5 מטר, יחד עם אמצעי הדלקה. יש לציין כי הרבי מלך המשיח שליט"א ביקש כי ידליקו חנוכייה עם קנים ישרים דוקא כי ציורו של הרמב"ם את מנורת המקדש.

להדלקות ביתיות או כמתנה לידידים לדרבנם להדליק נרות עם משפחתם, מפיצים גם ב'ממש' חנוכיית ניקל במחירי הפצה ועד לחנוכיית מפוארות יותר, הניתנות להדלקה בנרות שונים או המהודר ביותר בשמן זית זך.

מחלקה של אור גם לילדים

אגף מיוחד קיים ב'ממש', בו עמלים צוות שלם אשר בהתייעצות עם מחנכים ידועי שם וגננות ותיקות, מפיקים חומרים חינוכיים על טהרת הקודש גם לילדי גנים ובתי הספר.

ואף להוסיף באור של מצוות ומעשים טובים כדי לזרז בחזרה את בניית בית המקדש.

בכינוס השלוחים העולמי של חב"ד בשנת ה'תשנ"ב (1,992), קרא הרבי מלך המשיח שליט"א לכל שליחיו לכוון את מעשיהם ולהכין את אנשי עירם ומקומם לקבלת פני משיח צדקנו, הוא אף אמר כי כעת השער לכל המבצעים הוא ההכנה לקבלת פני המשיח.

ארגון 'ממש' שם לו לשליחות וכמטרה עיקרית ליישם את דברי הרבי מלך המשיח שליט"א בכינוס השלוחים, לייצר ולהנגיש חומרי הסברה ומוצרי יהדות שונים, כשהם חדורים בענייני משיח וגאולה בכדי לסייע ולקיים את דבריו שהכל יהיה חדור וקשור בשליחות העיקרית ובשער לכל המבצעים שהוא קבלת פני משיח צדקנו.

לכן, במאמצים גדולים ובתרומתם של ידידים ושותפים רבים, הכינו ב'ממש' מגוון מוצרים רחב, מפואר, מקצועי ומאיר עיניים לקראת חודש כסלו המרובה בימי שמחה חסידיים ובפרט לימי החנוכה.

ראשונים לכל הם עלוני הסברה הצבעוניים,

צעטלע סדרה של פנקסי 'ממו' חינוכיים וחסידיים לילדים, הורים ומחנכים הופקה ע"י מחלקת הילדים של א"י

הדמיות של ילדי חמד, לשיח
ילדי הכיתות והגנים והשמעת
מושגי מצוות ומעשים טובים,
תוך הזדהות עם דמויות חינוכיות
המעוררות את הילד/ה להוסיף
בטוב ולהרבות באור.

פלקטים מרהיבים
מופקים בהשקעה
רבה על-ידי אור
בשיח פועלה עם
ציירות מקצועיות
המחדירות את עניני
הגאולה לדור העתיד.

שותפות של אור

גם אתם יכולים להיות שותפים נאמנים בהפצת אור יהודי ברחבי הארץ. חכמינו ז"ל אומרים במדרש: "אמר הקב"ה - אתה הארת את נרי, אני יאיר את נרך". כאשר מבקשים ברכה מהקב"ה שיאיר את חיינו בשפע של הצלחה, בריאות אושר ונחת, אומר הקב"ה כאשר אתם גורמים לי אור על די שאתם מאירים את בניי באורי, גם אני יאיר את ביתכם. ביכולתכם להיות שותפים בפעילות הגדולה, עלידי יציאה למבצע חנוכה בעצמכם, תרומה לאנשי בית חב"ד או חסידי חב"ד המקומיים המגיעים אליכם בהתנדבות או למערך הלוגיסטי של 'ממש' הפועל במשך כל השנה להפקת חומרי ההסברה ועזרי החגים. כפי שאנחנו לומדים מחג החנוכה גם תוספת של אור קטן מגרשת חושך גדול.

המתאים לימי החודש. זאת בנוסף למדבקות דש חסידיות לכל חודשי השנה כולה.

בנוסף קיימים מספר משחקים החל ממשחק זיכרון ל"ט כסלו, מטריצה לזיהוי צללית וצבע לחנוכה, דומינו חנוכה והתאמת מספר לתמונה. אי אפשר שלא לציין את שתי חוברות הצביעה המושקעות לימי החג, כאשר אחד המוצרים המרהיבים ביותר הינו מארז איכותי בצורת סביבון צבעוני למילוי בממתקים או אביזרי חנוכה שונים, המתאים במיוחד למסיבות ולחלוקה לילדים במהלך "מבצע חנוכה".

תערוכה ותצוגה של כל מוצרי ההפצה תתקיים במשרדי 'ממש' החל מיום ראשון י"א כסלו ועד ליום חמישי ט"ו כסלו משעות הצהריים ועד הלילה. גם לפני וגם אחרי תאריכים אלה ניתן להגיע בתיאום למשרדי 'ממש' (טל' 077-5123-770) ולהתרשם מהמגוון הרחב של מוצרי ההפצה או באתר: www.mamesh.org

לקבלת דיווחים על פעילות ומוצרי 'ממש' ניתן להירשם בדוא"ל: info@mamesh.org או בוואצ'אפ - לצרף את 'מוקד ממש' אל אנשי הקשר שלכם ולשלוח לנו הודעה עם שמכם למספר של מוקד ממש בוואצ'אפ 054-2248-770.

לחודש כסלו הופקו שני סדרות של תמונות לתליה על קיר הגן או הכיתה. סדרה אחת מתארת את מאסר וגאולת אדמו"ר הזקן ב"ט כסלו וכוללת בתוכה 8 תמונות יפהפיות. והסדרה השניה כוללת עשר תמונות עם מצוות חג החנוכה, ופריטים הקשורים לימי החג, גם הם בציורים מרהיבים ומשובבי נפש.

בנוסף ישנו פלקט חודשי לכל חודש בשנה, אשר בו מובאת תמונה של הרבי מלך המשיח שליט"א יחד עם פתגם חסידי

יפוצו

"כאֶפֶט אַרײַן אידן להפיץ את המעיינות חוצה!"...

מה צריך לעשות מי שמתגעגע לראות את הרבי? • על איזה ענין אדמו"ר הזקן מסר את נפשו במאסר? • מה יכול להציל את מי שעוסק עם ה'חוצה' שלא יפול לבאר שחת? • האם צריך להפיץ את מעיינותיו של הבעל שם טוב או את המעיינות של מלך המשיח עצמו? • ואיך אפשר להגיד על יהודי חרדי שהוא 'חוצה'?... • יריעה מיוחדת על עבודת הכנת העולם לקבלת פני משיח לרגל י"ט בכסלו - 'ראש השנה לעניני יפוצו מעיינותיך חוצה'

נלקט ונערך על ידי הרה"ת ר' מנחם מענדל שי' דורון

חינכו דורות של חסידים. ה'מעיינותיך' וה'חוצה' הם גדרים והסברים שיטות פעולה ותחומי עבודה, אך הנקודה נותרה והינה 'יפוצו'.

נקודה זו הזכרה והתבארה בהרחבה במאות שיחות ואלפי אגרות בתורת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ובסקירה דלקמן לא התיימרנו להקיף את כל ההוראות והפרטים בעבודה עיקרית זו, כי אם לתת טעימה בלבד משולחנו של מלך.

דרך פעולה מפורטת ב-3 מילים בלבד!

בעת עלייתו הידועה של הבעל שם טוב להיכל קדשו של מלך המשיח, נאמר לו הרבה יותר מהלשון השגורה והמפורסמת, וכך מופיעים הדברים במקורם: "בזאת תדע בעת שיתפרסם לימודך

נר התמיד של המאורות שהבעל שם טוב והרביים הנחילו לנו, שתקויים הבטחה של יפוצו מעיינותיך חוצה" (לקו"ד בתרגום ללה"ק ע' 1195. וראה גם שיחתו לרגל מלאות ג' שנים ליסוד הישיבה, שגם היא מיוסדת על ענין זה - שם, ע' 1205. התועדויות תשמ"ה ח"ה ע' 2915).

סימנת הדור השביעי

זר כי יתבקש לתמצת את משנת הדור השביעי, לא ימצא סלוגן קליט יותר ומתאים יותר מהסיסמא "יפוצו מעיינותיך חוצה". סיסמא שנהגתה על ידי מלך המשיח, ואף נתקיים בה 'קריינא איגרתא איהו להווי פרוונקא' כאשר היא באה לידי פועל בניצוחו ובהנהגתו של הרבי מלך המשיח עצמו...

אם נבקש ממנו לתמצת סיסמא זו עוד יותר באופן של 'העמידן על אחת', אין ספק כי יבחר בתיבת 'יפוצו'. תמצית ותכלית עבודת הדור.

על אותו 'יפוצו' מסרו רבותינו נשיאינו את נפשם¹, על אותו 'יפוצו' העתירו תפילות ו"התגלגלו באוהלים"², ועל אותו 'יפוצו'

*1 לשון כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשיחת י"ט כסלו תש"כ. להרחבה בנושא ראו גם 'אגרות קודש בעניני גאולה ומשיח' עמודים צט-קלו, 'שערי לימוד החסידות' (מאת הרב מיכאל חנוך שי' גאלאמב) חלק שלישי, וכן בחוברות הליקוטים השונות שיצאו לאור בנושא בשנים האחרונות.

וכהלשון בכמה מקומות ש'לאחרי י"ט כסלו החל עיקר הענין של 'יפוצו מעיינותיך חוצה' - התלבשות אלוקות בהשגה" (תורת שלום ס"ע 112 ואילך. לקוטי שיחות חלק כ"ה ע' 193. חלק כ' ע' 169. ועוד).

2 כדברי כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע בעת יסוד הישיבה: "היום ח"י אלול. . מדליק אני את

"יפוצו" - מלך המשיח נקט דווקא בלשון 'יפוצו' ולא בלשון של גילוי או השפעה והתפשטות, היות והתכלית היא שהחסידות אכן 'תופץ' ותתפזר בצורה הכי רחבה בלי שום הגבלות וצמצומים לא במקום שאליו המעיינות מגיעים ולא בחלקים של תורת החסידות שאותם 'מפיצים', אלא צריך להפיץ את הענינים הכי עמוקים בחסידות ולהביא אותם עד ל'חוצה' הכי רחוק והכי תחתון.⁶

"מעיינותיך" - צריך להפיץ לא רק את מי המעינות, אלא את המעינות עצמם ב"חוצה", כך שזה יפסיק להיות "חוצה" וזה יהיה ה"מעיינות" עצמן,⁷ ובזה עצמו הכוונה להפיץ את הדרגה הכי גבוהה במעיינות - הענינים הכי עמוקים ונעלים בחסידות.⁸

וזהו דיוק הלשון 'מעיינותיך' - המעלה הגבוהה ביותר במי הדעת הטהור, היות ומעלתו של המעיין הוא בכך שהוא קשור ומחובר למקורו, ועל ידי כך הוא יכול לטהר אפילו בכל שהוא, ולכן הכח שלו לטהר לא נחלש גם כשהוא מגיע למרחקים, ולא נוגע בזה ענין הכמות, היות שמדובר בענין עצמי ובלתי מוגבל.

(ובזה כלול לא רק הפצת מעיינות תורת החסידות, אלא גם הנהגותיה ודרכיה⁹).

וכן האדם עצמו, צריך לפעול בעבודה זו לא רק מן השפה ולחוץ, אלא עם כל כוחותיו ועד לכוחות הכי פנימיים ונעלים שלו ועד לכוחות כפי שהם כלולים בעצם הנפש - ה'מעיינותיך' שלו.¹⁰

וגם בענין זה, כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לא מסתפק בעצם זה שפועלים על יהודי נוסף ללמוד חסידות, ועוברים ליהודי אחר להשפיע עליו, אלא שמתפקידו של החסיד לדאוג שכל אחד ואחד מהיהודים שפעל עליו ללמוד חסידות יהפוך בעצמו ל'מפיץ', וזהו דיוק הלשון 'מעייין' שאינו עוצר אלא ממשיך לזרום הלאה!¹¹

"חוצה" - העבודה דהפצת המעיינות צריכה להיות לא רק במקומות שנחשבים 'חוצה' לעומת המעיינות עצמם¹², אלא אפילו במקומות הכי נחותים ורחוקים שהם בבחינת 'חוצה שאין חוצה למטה הימנו'.¹³

ולא מספיק שהאדם יעשה עבודה זו בשביל לצאת ידי חובתו בלבד, אלא הוא צריך לעסוק בזה בכל מציאותו ובכל נימי נפשו, שהרי זו שליחות שהוטלה עליו על ידי רבותינו נשיאינו!

אך יחד עם זה, כדי שה'חוצה' לא יפעל ירידה בשליח חס-ושלום, צריך הוא להקפיד לקבוע בלבו את ההרגש שכל עבודתו ב'חוצה'

ויתגלה בעולם³, ויפוצו מעיינותיך חוצה⁴ מה שלמדתי אותך⁵ והשגת, ויוכלו גם הם לעשות ייחודים ועליות כמוך, ואז יכלו כל הקליפות ויהיה עת רצון וישועה."

יחד עם זה, רבותינו נשיאינו הניחו את הדגש העיקרי דווקא על העבודה ד'יפוצו מעיינותיך חוצה', והפכו אותו לאבן היסוד לכל עבודת החסידות כהכנה לביאת משיח.

כפי שהוסבר פעמים מספר על ידי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, כל פרט בלשון זו מדויק בתכלית ו'הפוך בה והפוך בה דכולא בה':

6) לקוטי שיחות חלק ל"ג ע' 276.
7) שיחת ש"פ וישלח תשמ"ז. לקוטי שיחות חכ"ע ע' 360 ואילך.
8) "ואף שההבנה וההשגה בתורת החסידות בימינו אלו אינה בערך להבנה והשגה שהיתה אצל 'חסידים הראשונים'... הרי מכיון שמדובר אודות ה'מעין' עצמו, מובן, שגם כאשר חסר בהבנה והשגה כזו אין זה משנה את המציאות האמיתית שהמעיינות עצמם נמצאים באופן של הפצה גם ב'חוצה'..." (התועדויות תשמ"ג ח"ג ע' 1452).
9) אג"ק ח"ג ע' קיב, ועד"ו ח"ח ע' מח, ח"א ע' שסב, ח"ב ע' צ, ח"ט ע' רב, ועוד.
10) לקוטי שיחות חלק ל"ג, שם.
11) לקוטי שיחות ח"א עמוד 260.
12) וראה לשון כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א: "ואף שאי אפשר לומר על יהודים יראים וחרדים לשון 'חוצה', אבל בנוגע לידעת פנימיות התורה, ובפרט תורת החסידות שאינה ידועה שם, הרי גם כן נקרא חוצה" (לקוטי שיחות ח"כ ע' 607).
13) וכביאור כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בלקוטי שיחות חלק ל"ג דלעיל, שהיות והתורה היא תורת אמת הרי כל עוד שיש עוד משהו שהוא יותר 'חוצה' מהמקום שאליו המעיינות הגיעו, על פי תורת אמת לא ניתן לקרוא לו 'יפוצו מעיינותיך חוצה', היות שלגבי הענין שמחוץ אליו הוא עדיין נחשב 'פנימה' (ולדוגמא, שכאשר אדם יוצא לגינה הפרטית שלו, זה נחשב שהוא יצא 'החוצה' מהבית, אך כלפי הרחוב זה עדיין נחשב שהוא נמצא 'בפנים').
וממילא, כל עוד שיש ענין מסויים שהוא יותר 'חוצה', הרי שגם המקום שאליו המעיינות הופצו כבר זה עדיין נחשב 'פנים', ועדיין לא הושלמה העבודה של 'יפוצו מעיינותיך חוצה', ודווקא כאשר המעיינות הופצו עד למקום כזה שאין חוצה הימנו, יש שלימות ב'יפוצו מעיינותיך'.

3) ובשיחות רבותינו נשיאינו מבואר שזו לשון הבטחה ולא לשון תנאי. וכן הוא בהמשך תשובתו של מלך המשיח המיוסדת על לשון הפסוק במלשי (ה, ג) "יפוצו מעיינותיך חוצה ברחובות פלגי מים" שגם שם הוא לשון הבטחה כמבואר במפרשי הנ"ך על אתר.
4) ראה בשיחת שמחת תורה תר"ץ שנאמרה בפעם הראשונה שרבותינו נשיאינו הגיעו לחצי כדור התחתון, שיש בזה ב' משמעויות: (א) מעיינותיך יפוצו בחוץ. (ב) מעיינות החוץ שלך יפוצו" (לקו"ד בתרגום ללה"ק ע' 379).
5) ונמצינו למדים מלשון זו שמלך המשיח קשור ל'יפוצו מעיינותיך' מכל צד: התורה שצריך להפיץ זו תורתו (כפי שהבעל שם טוב קיבל ממנו), ההבטחה היא שלו, ההוראה היא שלו, ואף הביצוע בפועל הוא שלו, שהרי עיקר ה'יפוצו' עד ל'חוצה' שאין חוצה למטה הימנו נעשה דווקא בדורנו, דורו של הרבי שליט"א מלך המשיח!...

המשיח שליט"א שלא שמים לב שבתוך המעיין לא שייך כלל ענין של 'הפצה', ודווקא כאשר יוצאים החוצה מתוספת ב'מעייין' המעלה של הפצה.²⁰

ואין מי שיכול לפטור את עצמו מעבודה זו ומשליחות זו, היות ש'נשיא הדור' פעל וציווה לכל אנשי ונשי הדור, שמצות הדור היא ענין השליחות . . הפצת המעיינות חוצה . . ו"איני מבקש כו' אלא לפי כחן" - היות ונשיא דורנו אומר שזו מצות הדור, ישנם בוודאי הכוחות הדרושים לכך, ואין הדבר תלוי אלא ברצון²¹.

ובפרט שזוהי "גזירה תקנה ומנהג" עבור כל אחד ואחד מישראל שנתקנה על ידי רבותינו נשיאנו, וזו מצוה מן התורה לשמוע להם ולקיים את דבריהם.²²

לנצל את הזמן

ככל שנקפו השנים, הגביר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את הדרישה לעסוק בהפצת מעיינות החסידות, ובב' הקצוות - לקחת את הענינים הכי עמוקים בחסידות, ולהחדיר אותם ב'חוצה שאין חוצה הימנו", ולדאוג שהם יגיעו גם למקומות שמעולם לא הגיעו אליהם.

אם כאשר נוסדה ישיבת תומכי תמימים תמהו זקני החסידים על נתינת האפשרות לנערים צעירים כל כך ללמוד ולהגות בתורת החסידות, בדור השביעי חידש כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א חידוש נפלא, שיש להפיץ את מעיינות החסידות אפילו לילדים קטנים, על יסוד דברי הזוהר ש"כד יהי קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא" שזוהי הכנה לקיום היעוד "אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם", "ובהתאם לכך יש להשתדל ביותר בהענין דהפצת המעיינות גם בנוגע לקטנים . . לפני בר מצוה" שאז "ישנו גם העילוי דמפי עוללים ויונקים", ועד שזוהי "התחלת הפעולה דהפצת המעיינות חוצה"²³.

וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א הסביר בעצמו שהסיבה לכך שהמעיינות צריכים להגיע יותר ויותר 'חוצה' הוא משום שמתקרב יותר ויותר זמן הגאולה, ולכן צריך לנצל את הזמן היות ו"כל רגע ורגע יקר הוא במאוד"²⁴, וצריך לצאת ולהכריז גם לאחרים שינצלו אותו לעבודה זו: "כאפט אריין אידן [יהודים, 'חיטפו'] להפיץ את המעיינות חוצה!"²⁵

ואם הדברים היו נכונים בשעת נתינתן, כל שכן וקל וחומר עתה, שיש לנצל את כל הכוחות ואת כל הזמן העומד לרשותנו לפעול בעבודה זו, ובוודאי שעצם ההחלטה בזה תמהר ותזרז ותפעל את קיום ההבטחה "יפוצו מעיינותיך חוצה", בהתגלות התורה חדשה מפיו של מלך המשיח, בהתגלותו המלאה והמיידיית של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א²⁶ תיכף ומיד ממש.

היא מילוי כוונת המשלח, ועל ידי הקשר שלו למשלח, יכול הוא להיות בטוח שלא תבוא תקלה על ידו¹⁴.

לצאת החוצה!

בכמה מקומות מצינו שהעבודה דהפצת המעיינות שייכת גם באדם עצמו, שמפיץ את המעיינות מהכוחות הפנימיים שלו לחיצוניותו¹⁵, וכן מצינו כמה וכמה ביטויים ש"אם אפילו ב'חוצה" יש להפיץ המעיינות - הרי על אחת כמה וכמה בארץ הקודש¹⁶, אך ברוב המקומות דורש כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את היציאה 'חוצה', היות והאדם לא יכול להסתפק בעבודה עם עצמו בזמן שבחוץ 'משתוללת שריפה' והפצת החסידות חוצה היא ענין של פיקוח נפש¹⁷, ופיקוח נפש רוחני חמור יותר מפיקוח נפש גשמי¹⁸. והיציאה ממקומו כוללת גם יציאה מדרגתו - אך זמן של שריפה רוחנית הוא לא הזמן המתאים לעשות חשבונות ושיקולים של רווח והפסד¹⁹.

ויתירה מזו, באחת ההתוועדויות העיר כ"ק אדמו"ר מלך

- 14 לקוטי שיחות ח"י ע' 107. וראה עד"ז באג"ק ח"ד ע' ס: "דורשים מאת כל אחד ואחד מאתנו: א) להפיץ ב) המעיינות ג) גם חוצה. ואי אפשר לכל זה אלא על ידי ההתקשרות שאינה פוסקת עם המקור, התקשרות הולכת ומתחזקת עם הנשיא".
- 15 לקוטי שיחות חלק כ"ח ע' 252, ועוד.
- 16 משיחת י"ט כסלו תשל"ו.
- 17 לקוטי שיחות חלק ל"א ע' 170, ועוד. אג"ק ח"ח ע' תפח ואילך.
- 18 ספר השיחות תשמ"ט ח"א ע' 51.
- 19 אג"ק חט"ו ע' עז. וראה בשיחת ש"פ שמיני התשי"ב, שגם כאשר מדברים עם יהודי שלא יודעים בדיק מעמדו ומצבו בהנחת תפילין - צריכים לדבר עמו בנוגע ללימוד פרק תניא לפני התפילה, היות וזהו מצב של שריפה...

להוסיף בלימוד פנימיות התורה

הטבת

מרכז המספר באר"ק

שלושים מושגי יסוד בעניני גאולה ומשיח, בליקוט מקיף ונדיר עם מובאות מתורת העניפה של כל רבותינו נשיאנו, החל מהבעל-שם-טוב ועד לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. מתאים במיוחד ללימוד בימי חודש כסלו כפי הוראת הקודש המפורסמת. מחיר הפצה מייוחד לתשורה לשמחות ולהתוועדויות החודש החסידי.

לראשונה! ללמוד גאולה מכל מכמני תורת החסידות.

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

www.mamesh.org | 077-5123-770

להרשמה למועדון

היציאה מדרגתו ורבותינו מלך המשיח לעולם ועד

20 התוועדויות תשמ"ה ח"ג ע' 1598.

21 שיחת ש"פ וישלח תשמ"ז דלעיל.

22 התוועדויות תשמ"ה ח"ג ע' 1964.

23 התוועדויות תשמ"ח ח"א ע' 418.

24 אג"ק ח"ג ע' שעה.

25 התוועדויות תשמ"ח ח"ב שבהערה הקודמת.

26 וראה אג"ק ח"ד ע' קכ, שהפעולה בהפצת המעיינות ממהרת ההתראות עם הרבי ו'האומנם לא מתגעגעים!...".

לנצל את התזמון המדויק

הג

החגים י"ט כסלו אותו חוגגים המוני בית ישראל בימים אלו, הוא חגה של תורת החסידות, וכמו שהגדיר זאת אדמו"ר הרש"ב במכתבו הידוע: "ראש השנה לחסידות".

את גילוי החסידות התחיל כבר הבעל-שם-טוב הקדוש, אך לאחר ההפצה הנרחבת שערך אדמו"ר הזקן לסודותיה העמוקים של החסידות ובאופן של הבנה והשגה דווקא, והקטרוג החמור שהתעורר על כך בשמים, נמצא שאין מתאים מיום זה - בו התבטל הקטרוג ואדמו"ר הזקן יצא מהמאסר - לציין את ראש השנה לתורת החסידות.

בתקופת התגלותו כמלך המשיח בשנים תנש"א-ב, זכו להסכמה כללית כי אינן עומדות בשורה אחת עם כל תורתו הענפה והמפוארת של הרבי מלך המשיח שליט"א שנאמרה ונכתבה במשך ארבעים שנה. הדבר ניכר הן בסגנון אמירתו ובפרט בתוכנו, שבמשך כל השנים היה כמוס וחתום עם המלך באוצרותיו, ורק בהגיע הזמן של האור הגדול להפציע - החלו להתגלות לכלל ישראל.

שיחות אלו, בדומה לכל תורת החסידות, התגלו דווקא בזמן המיוחד להן, הן מפני שהן תרופת הדור, והן בכדי לתת לנו לטעום ולהתכונן לגאולה ברמה המתאימה לתקופתנו.

הרבי מלך המשיח שליט"א בעצמו התייחס לכך, בקביעה שמי שרוצה לחיות כראוי עם הזמן של ימות המשיח בו אנו נמצאים כעת, יוכל לעשות זאת בראש ובראשונה על ידי לימוד התכנים המופיעים בשיחות אלו.

ימים אלו בהם אנו שרויים בגל החגיגות וההתוועדויות של י"ט-כ' כסלו, ונשמתנו מקבלת מנה גדושה של התעוררות רוחנית, הן זמן מתאים וראוי להחלטה טובה של התחזקות נוספת הקשורה לתורת החסידות. אין מתאים יותר מאשר לקבל החלטה להוסיף (או להתחיל) בלימוד קבוע של שיחות ה'דבר מלכות' מהשנים תנש"א-תשנ"ב, ואוירת בשורת הגאולה האופפת אותן שבה הן נאמרו. הדבר מתאים

במיוחד בי"ט-כ' כסלו, יום בו שמענו מהרבי מלך המשיח שליט"א בשנת תשנ"ב כי "ימינו אלה... בהם אנו נמצאים עכשיו" הם "ימות המשיח".

נרבה ונעמיק בלימוד דברי הרבי מלך המשיח שליט"א בשיחות אלו ו'נחיה' אותם ואיתם, כך נהיה מחוסנים כראוי מפני מחלות הדור ופגעי הזמן, נחיה כראוי לתקופה נפלאה זו של זמן הגאולה, ונקבל את פני הרבי שליט"א משיח צדקנו בפועל ממש.

חג גאולה שמח! יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

הרבי מלך המשיח שליט"א הסביר פעמים רבות מדוע זכה העולם לאור הגדול בגילוי החסידות. למעשה יש שתי סיבות בדבר, האחת היא כדי לעורר את עם ישראל מעלפון רוחני בו היה שרוי באותה תקופה, והשניה היא בתור טעימה והכנה לסודות הגדולים להם נזכה בגאולה.

האמת היא שהיו כאלו שהתנגדו לחסידות וטענו שאלפי שנים הסתדר עם ישראל בלעדיה, וזו ראייה לכך שהיא לא דבר נחוץ. על קביעה זו השיב הרבי מלך המשיח שליט"א שהדבר דומה לתרופה שהתגלתה בעת האחרונה. אמנם אלפי שנים היא לא היתה קיימת בעולם, אך תהיה זו טיפשות לסרב לשימוש בה ולומר שניתן להסתדר בלעדיה. אדרבה, דווקא העובדה

שהקב"ה סיבב שתורת החסידות תתגלה בזמן מסוים היא ההוכחה שפעם אמנם היה ניתן להסתדר בלעדיה, אך בדיוק בתקופה זו העולם אכן זקוק לה.

מכיוון שכך, מי שמסרב להכיר בכך ונמנע מהסתופפות באורה הגדול של החסידות, עלול להפסיד את תרופת הדור ואת ההכנה הראויה לגאולה.

גם אנו בדורנו זכינו לגילוי נפלא מאין כמוהו, שכמו התגלות החסידות בזמנה גם הוא בא בדיוק בתזמון המתאים והמכוון משמים. שיחות ה'דבר מלכות' שנאמרו על ידי הרבי שליט"א

המכירה הגדולה

לרגל חג הספרים החב"די
ה' בטבת

רק ספרים איכותיים! רק הנחות אמיתיות!

המכירה עם המבחר הגדול ביותר בעולם
לספרים בענייני גאולה ומשיח

רק ביריד הענק של *Mamesh*

אי"ה בימים שני שלישי רביעי, ד'-ה'-ו' טבת, באולם 'ממש' מתתיהו 16 בני-ברק

לפרטים: www.Mamesh.org • 077-5123-770

להרשמה למוקד *Mamesh* בוואצאפ הוסיפו את מוקד *Mamesh* 054-2248-770
לאנשי הקשר שלכם ושלחו את שמכם

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם